

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การสื่อสารเป็นการถ่ายทอดข้อมูลและความเข้าใจระหว่างบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยมีบุคคลหนึ่งเป็นผู้ส่งข้อมูล (sender) และอีกคนหนึ่งเป็นผู้รับข้อมูล (receiver) การสื่อสารจึงเป็นหนทางให้เข้าใจผู้อื่นในด้านความคิด ความรู้สึก หรือค่านิยมต่าง ๆ ได้ การสื่อสารมีความเกี่ยวข้องกับขบวนการต่าง ๆ หลายขบวนการประกอบกันดังนี้คือการสวมบทบาท (role-taking) การรับรู้ (perceiving) การประมวลผลข้อมูลทางด้านภาษา (Verbal processing) การเข้ารหัสข้อมูล (encoding) ความเข้าใจในสาระสำคัญของข้อมูล (comprehension monitoring) การตั้งคำถาม (questioning) ความรู้ (acknowledging) และความคิดความเข้าใจในการสื่อสาร (metacommunication) (Dickson 1981: 1-2) เครื่องมือที่มีความสำคัญในการสื่อสารจากบุคคลหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่งคือภาษา ซึ่งอาจจะเป็นภาษาพูด (verbal communication) ภาษาเขียนและการใช้สัญลักษณ์ (non-verbal communication) ต่าง ๆ

ในการสื่อสารเราใช้ภาษาเพื่อแสดงออกถึงความคิดหรือความตั้งใจของผู้พูด รวมทั้งการใช้ลักษณะกริยาท่าทางเพื่อสื่อความหมายด้วย ทารกจะเริ่มใช้ลักษณะกริยาท่าทางในการสื่อความหมายในช่วงอายุประมาณ 2 ถึง 3 เดือน และในช่วงปลายของขวบปีแรกทารกจะแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการสื่อสารในระดับที่สูงขึ้น เช่น เด็กจะชี้มือเมื่อต้องการให้ผู้ใหญ่มองไปยังทิศทางที่ต้องการ และในช่วงอายุหนึ่งขวบทารกสามารถมองตามทิศทางที่ผู้ใหญ่ชี้ได้ แม้ว่าผู้ใหญ่จะหันหน้าไปยังทิศทางอื่นหรือไม่ก็ตาม (Lempers et al. 1977 cited by Heterington and Parke 1979: 291-292) ดังนั้นจะเห็นได้ว่าพัฒนาการในการใช้ภาษาของทารกนั้นจะใช้คำพูดและท่าทางร่วมกันในการสื่อสารโดยที่เด็กจะมีการสื่อสารใน 2 ลักษณะ คือการสื่อสารโดยทั่ว ๆ ไป (General Communication) และการสื่อสารเชิงอ้างอิง (Referential Communication)

การสื่อสารโดยทั่ว ๆ ไป (General Communication) หมายถึง การสื่อสารระหว่างผู้พูดและผู้ฟังในเรื่องทั่ว ๆ ไปไม่เฉพาะเจาะจง ซึ่งปกติแล้วบุคคลอาจจะสื่อสารเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน หรือเพื่อชักชวนให้เชื่อ หรือเพื่อให้เกิดความประทับใจจากผู้อื่น (Asher 1979: 175) ในด้านพัฒนาการการสื่อสารโดยทั่ว ๆ ไปนั้น บรูเนอร์ (Bruner 1975) กล่าวว่า เด็กเรียนรู้หลักการสื่อสารโดยทั่ว ๆ ไป จากการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่เลี้ยงดูโดยเฉพาะมารดาของเด็กโดยจะมีการผลัดเปลี่ยนบทบาทกัน (Turn-Taking) ในระหว่างการเล่น และเมื่อเด็กอายุ 2 ปี เด็กจะเรียนรู้หลักการสื่อสารโดยทั่ว ๆ ไป จากการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลใกล้ชิดด้วยการเป็นผู้พูดหรือผู้ฟัง ซึ่งจะมีการสื่อสารกัน มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลง่าย ๆ และผลัดเปลี่ยนบทบาทซึ่งกันและกัน และ เมื่อเด็กโตขึ้นทักษะในการสื่อสารจะมีมากขึ้น เนื่องจากเด็กมีความสามารถทางสติปัญญาเพิ่มมากขึ้น มีการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ มากขึ้น และมีประสบการณ์ที่ได้จากการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในการสื่อสารมากขึ้นด้วย

สำหรับการสื่อสารเชิงอ้างอิง (Referential Communication) นั้น หมายถึง การสื่อสารระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง โดยที่ผู้พูดพยายามจะสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งอ้างอิงบางอย่างที่เฉพาะเจาะจงให้แก่ผู้ฟัง ซึ่งสิ่งที่อ้างอิง (Referent) นั้นจะเป็นวัตถุ (เช่นลูกบอลสีแดง) สถานที่ (เช่นที่ตั้งของที่ทำการไปรษณีย์) หรือเป็นความคิด (เช่นความคิดเกี่ยวกับแรงโน้มถ่วงของโลก) ก็ได้ ซึ่งในแต่ละกรณีนั้นเป้าหมายของผู้พูดคือการพยายามที่จะบรรยายลักษณะของสิ่งที่ต้องการอ้างอิงให้แตกต่างออกไปอย่างชัดเจนจากลักษณะของอีกหลาย ๆ สิ่งซึ่งอยู่ร่วมกันและเป็นสิ่งที่ผู้พูดไม่ต้องการอ้างอิงถึง (non-referent) การสื่อสารในลักษณะนี้ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังตัดสินใจเลือกสิ่งที่ผู้พูดบรรยายได้ถูกต้อง การสื่อสารเชิงอ้างอิงจึงมีจุดมุ่งหมายที่จะสื่อสารถึงสิ่งเฉพาะเจาะจงและมีความหมายชัดเจน (Asher 1979: 175) ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการสื่อสารเชิงอ้างอิง เด็กจะต้องอาศัยความสามารถหลายอย่างในการที่จะทำให้การสื่อสารนั้นมีประสิทธิภาพ นั่นคือ เด็กจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในบริบทของการสื่อสาร รวมทั้งมีความสามารถในการเลือกใช้ภาษาที่รัดกุมและชัดเจนตลอดจนมีความสามารถในการจำแนกความแตกต่างของสิ่งที่ต้องการอ้างอิงจากสิ่งอื่น ๆ ที่ไม่ต้องการอ้างอิงอีกด้วย

นอกจากความสามารถของผู้พูดแล้วการสื่อสารเชิงอ้างอิงยังขึ้นอยู่กับความสามารถของเด็กที่เป็นผู้ฟังอีกด้วย เช่น สามารถที่จะเข้าใจและใช้ข้อมูลที่มีอยู่ในข่าวสารของผู้พูดในการตัดสินใจ

หรือประเมินความเข้าใจในข่าวสารและสามารถรวบรวมข้อมูลที่เฉพาะเจาะจงให้เป็นข่าวสารที่ชัดเจนได้ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าทั้งทักษะในการพูดและทักษะในการฟังจะมีส่วนสำคัญต่อการสื่อสารเชิงอ้างอิง เพราะในชีวิตประจำวันเราใช้การสื่อสารติดต่อกันตลอดเวลา ถ้าผู้พูดสามารถที่จะสื่อสารข่าวสารและผู้ฟังสามารถเข้าใจข่าวสารของผู้พูดได้ดีจะทำให้เกิดความเข้าใจตรงกัน การสื่อสารนั้นย่อมมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ทั้งต่อผู้พูดและผู้ฟัง แต่ในความเป็นจริงนั้นข่าวสารที่ส่งออกจากผู้พูดนั้น ไม่ใช่ข่าวสารที่มีความกระจ่างชัดเจนเสมอไป เช่น ข่าวสารที่มีลักษณะข้อมูลไม่ชัดเจนหรือคลุมเครือ ซึ่งหมายถึงข้อมูลนั้นไม่สามารถจำแนกสิ่งที่ต้องการอ้างอิงออกจากสิ่งที่ไม่ต้องการอ้างอิงได้ หรือเป็นข่าวสารที่มีข้อมูลไม่ครบถ้วนหรือสมบูรณ์ทำให้ยากต่อการเข้าใจ นอกจากนี้ยังอาจเป็นข่าวสารที่มีข้อมูลไม่สอดคล้องกับความรู้และประสบการณ์เดิมหรือการสนทนาในอดีต ซึ่งข่าวสารเหล่านี้ล้วนแต่เป็นข่าวสารที่ทำให้ข้อมูลไม่เพียงพอสอดคล้องกับความเข้าใจของผู้ฟังทั้งสิ้น และจากการศึกษาพบว่าปัญหาที่ทำให้การสื่อสารในวัยเด็กไม่มีประสิทธิภาพนั้น เนื่องจากการที่เด็กเล็กให้ข่าวสารที่มีข้อมูลไม่เพียงพอสอดคล้องกับการสื่อสารระหว่างกัน (Glucksberg et al. 1975 Krauss & Glucksberg 1969)

นอกจากนี้ยังมีปัญหาจากการที่ผู้ฟังไม่สามารถทราบได้ว่าข่าวสารของผู้พูดนั้นเป็นข่าวสารที่ให้ข้อมูลเพียงพอหรือมีความชัดเจนหรือไม่ และคุณภาพของข่าวสารของผู้พูดนั้นมีผลต่อความถูกต้องของการสื่อสารด้วย ดังนั้นการประเมินคุณภาพของข่าวสารได้อย่างถูกต้องจึงเป็นสิ่งสำคัญเนื่องจากในปัจจุบันความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่าง ๆ มีความก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น การติดต่อสื่อสารสามารถทำได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพโดยผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ โทรศัพท์ เป็นต้น ความเข้าใจตรงกันจึงเป็นหัวใจสำคัญที่ทำให้ผู้พูดและผู้ฟังเข้าใจความหมายของแต่ละฝ่ายได้อย่างถูกต้อง และการที่เด็กสามารถทราบและเข้าใจว่าคุณภาพของข่าวสารต่าง ๆ ที่ได้รับว่ามีผลต่อความถูกต้องในการสื่อสารจึงเป็นประโยชน์และมีความสำคัญอย่างมากโดยเฉพาะเด็กในวัยประถมศึกษา ซึ่งเป็นวัยที่กำลังมีพัฒนาการในหลาย ๆ ด้าน การมีทักษะในการฟังและการพูดที่ดี จะช่วยให้เด็กมีความเข้าใจและเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนตลอดจนการดำเนินชีวิตประจำวันในสังคมด้วย

ดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้นว่าทั้งทักษะการพูดและทักษะการฟังรวมทั้งความสามารถในการประเมินคุณภาพของข่าวสารมีความสำคัญต่อการสื่อสารเชิงอ้างอิง แต่สำหรับการศึกษา

ในครั้งนี้นักวิจัยมีความสนใจศึกษาเฉพาะทักษะฝ่ายผู้ฟังในด้านการประเมินคุณภาพของข่าวสาร เนื่องจากพัฒนาการการสื่อสารเชิงอ้างอิงนั้นจะมีพัฒนาการได้ดีในวัยประถมศึกษา และ เด็กในวัยประถมศึกษาเนี่ยยังอยู่ในวัยเรียนซึ่งจะมีบทบาทเป็นนักเรียน และ จะใช้เวลาส่วนใหญ่ในการฟังการสอนของครูในห้องเรียน ดังนั้นทักษะฝ่ายผู้ฟังจึงมีความสำคัญสำหรับเด็กในวัยนี้ การที่เด็กสามารถทำความเข้าใจกับสาระสำคัญของข่าวสาร และสามารถจำแนกความแตกต่างของข่าวสารที่ให้ทั้งข้อมูลเพียงพอ และให้ข้อมูลไม่เพียงพอได้ดีจะทำให้เด็กเข้าใจบทเรียนและเป็นประโยชน์ต่อการเรียนของเด็กด้วย ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาทักษะฝ่ายผู้ฟังในด้านที่เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลอย่างเพียงพอของเด็กอายุ 5 ถึง 10 ปีว่าเมื่อเด็กได้รับข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลอย่างเพียงพอแล้วเด็กจะสามารถตัดสินใจได้หรือไม่ว่าข่าวสารนั้นเป็นข่าวสารที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม

นอกจากนี้จากการศึกษาพัฒนาการการสื่อสารเชิงอ้างอิงในหลาย ๆ ด้าน ยังพบด้วยว่าเมื่อเด็กยังไม่สามารถเข้าใจกฎที่ใช้ในขบวนการสื่อสาร (Procedural rules) ได้แก่ ความสามารถในการจำแนกสิ่งที่ต้องการอ้างอิงออกจากสิ่งที่ไม่ต้องการอ้างอิง และความสามารถในการทำความเข้าใจกับสาระสำคัญของข่าวสาร เด็กเล็กมักจะใส่ใจต่อบริบทที่เกิดขึ้นในการสื่อสาร เช่น เด็กเล็กจะเกิดความสับสนไม่แน่ใจระหว่างสิ่งที่ผู้พูดหมายถึงในข่าวสารของผู้พูดกับสิ่งที่ผู้พูดต้องการที่จะอ้างอิงถึงจริง ๆ นั้นเป็นสิ่งเดียวกันหรือไม่เมื่อข่าวสารนั้นให้ข้อมูลไม่เพียงพอต่อความเข้าใจของเด็ก (Beal & Flavell, 1984; Robinson et al, 1983 cited by Sonnenschein 1986: 164) และยังพบว่าเด็กเล็กจะมีพื้นฐานการตัดสินใจว่าข่าวสารนั้นมีข้อมูลเพียงพอต่อความเข้าใจของผู้ฟังหรือไม่ขึ้นอยู่กับอายุของผู้พูดด้วย (Ackerman, 1983; Sonnenschein, 1984b; Sonnenschein & Whitehurst, 1980) ดังนั้นจะเห็นได้ว่าบริบท (Context) ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการสื่อสารมีความสำคัญและมีผลต่อการประเมินคุณภาพของข่าวสารด้วย โดยเฉพาะบริบทที่เป็นอายุของผู้พูด ซึ่งโซเนนไฮน์ (Sonnenschein 1986: 168) กล่าวว่า การที่เด็กเล็กประเมินคุณภาพของข่าวสารที่มีข้อมูลไม่เพียงพอแตกต่างกัน เมื่อได้รับข่าวสารจากผู้พูดที่มีวัยต่างกันนั้น เนื่องจากเด็กเล็กจะเชื่อว่าผู้พูดที่เป็นผู้ใหญ่และผู้พูดที่เป็นเด็กมีความแตกต่างกันในด้านสติปัญญาและความสามารถ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยจากบริบทของผู้พูด นั่นคืออายุของผู้พูดเพิ่มเติมจากความสามารถของผู้ฟังในด้านการประเมินคุณภาพของข่าวสาร

ที่ไม่ได้ให้ข้อมูล เพียงพอด้วยว่าอายุของผู้คนนั้นจะมีผลต่อการประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลเพียงพอของเด็กอายุ 5 ถึง 10 ปี หรือไม่

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การสื่อสารหมายถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปโดยมีบุคคลหนึ่ง เป็นผู้ส่งข้อมูล (Sender) และอีกคนหนึ่งเป็นผู้รับข้อมูล (Receiver) โดยที่ผู้ส่งสามารถทำให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจในสิ่งที่ผู้พูดต้องการที่จะสื่อสารและผู้ฟังสามารถที่จะตอบสนองอย่างเหมาะสมตามความสามารถ และความรู้ของผู้ฟังด้วย (Shatz 1983: 843)

พัฒนาการการสื่อสารในวัยเด็กมี 2 ลักษณะ คือ

1. พัฒนาการการสื่อสารโดยทั่ว ๆ ไป (General Communication)

พัฒนาการความสามารถในการสื่อสารโดยทั่ว ๆ ไป ของมนุษย์จะมีการพัฒนามาจากการที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ ในสภาพแวดล้อมดังนี้คือ ในวัยทารกอายุระหว่าง 0 ถึง 1 1/2 ปี ทารกจะเริ่มถูกชักจูงให้สื่อสารโดยใช้ของเล่น เพื่อให้ทารกสำรวจ และแลกเปลี่ยนการสื่อสารกัน ในระยะขวบปีแรกทารกจะใช้ลักษณะท่าทาง การร้องไห้ และเสียงต่าง ๆ เพื่อสื่อสารถึงความจำเป็นและความต้องการของทารก นอกจากนี้ทารกยังเรียนรู้เงื่อนไขที่ใช้ในการสื่อสารทั่ว ๆ ไป จากการผลัดเปลี่ยนบทบาทกัน (Turn-Taking) นั่นคือทารกต้องเรียนรู้ว่าในระหว่างการแลกเปลี่ยนการสื่อสารที่สมบูรณ์นั้นจะต้องมีการสลับบทบาทกันโดยเป็นทั้งผู้พูดและผู้ฟัง ซึ่งบรูเนอร์ (Bruner 1975 cited by Whitehurst and Sonnenschein 1985: 19) กล่าวว่าทารกเรียนรู้การผลัดเปลี่ยนบทบาทกัน (Turn-Taking) โดยผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างมารดา กับทารกในระหว่างการเล่นเกมต่าง ๆ นั้นเอง และเมื่อเด็กอายุ 2 ปี เด็กสามารถเรียนรู้ที่จะใช้การสื่อสารโดยที่เด็กจะใช้คำพูด เช่น การถามคำถามเพื่อทราบถึงความต้องการของผู้ฟังได้ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าเด็กมีการได้มาของกฎในการสื่อสารโดยทั่ว ๆ ไป (General Communicative rules) ด้วยการเป็นผู้พูดหรือผู้ฟัง ซึ่งจะมีการสื่อสารกัน มีความร่วมมือกันในการแลกเปลี่ยนง่าย ๆ รวมทั้งมีการผลัดเปลี่ยนบทบาทกัน และมีการให้ตัวชี้แนะ และในวัยก่อนเข้าเรียนทักษะในการสื่อสาร

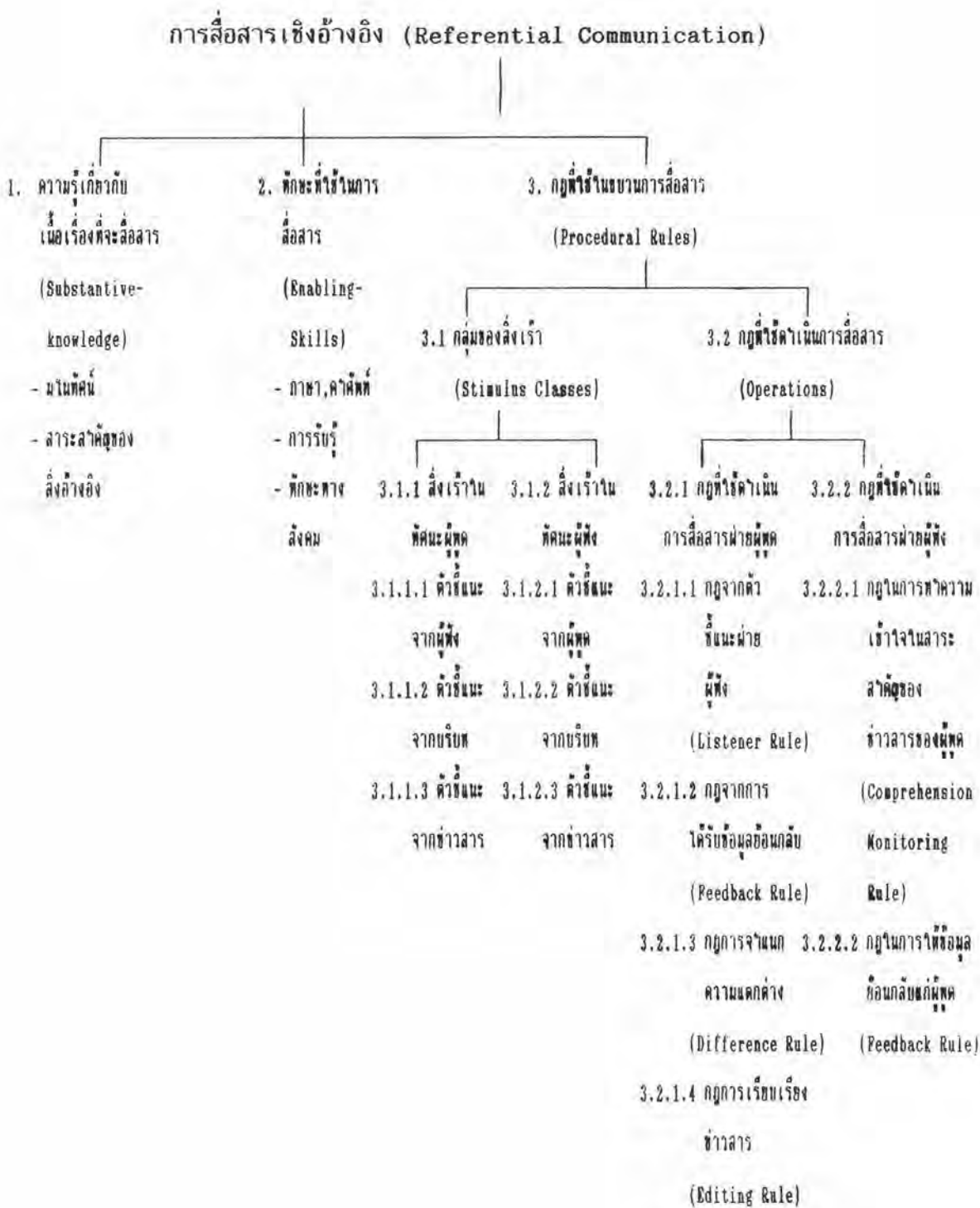
ของเด็กจะเริ่มพัฒนาเพิ่มขึ้น เมื่อเด็กมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาของเรื่องที่จะสื่อสาร (Substantive Knowledge) และมีทักษะในด้านภาษา ศัพท์ (Enabling Skills) ตลอดจนทักษะทางสังคม (Social Skills) ของเด็กด้วย

2. พัฒนาการสื่อสารเชิงอ้างอิง (Referential Communication)

การสื่อสารเชิงอ้างอิง หมายถึง การที่ผู้พูดสามารถสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งอ้างอิงที่เฉพาะเจาะจงให้แก่ผู้ฟัง เพื่อที่ผู้ฟังจะเข้าใจได้โดยที่ผู้พูดจะมีจุดมุ่งหมายที่จะบรรยายลักษณะของสิ่งที่ต้องการอ้างอิงให้แตกต่างออกไปอย่างชัดเจนจากลักษณะของสิ่งของอีกหลาย ๆ สิ่งที่อยู่ด้วยกัน ซึ่งการสื่อสารในลักษณะนี้ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังตัดสินใจเลือกสิ่งที่คุณพูดบรรยายได้อย่างถูกต้อง (Asher 1979: 175)

ไวท์เฮอริส และโซเนนไฮน์ (Whitehurst and Sonnenschein 1985: 7-15) กล่าวว่าความสามารถในการสื่อสารเชิงอ้างอิงประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ (ภาพที่ 1) ดังนี้คือ

ภาพที่ 1. แผนภูมิองค์ประกอบของการสื่อสารเชิงอ้างอิง

1. ความรู้เกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่จะสื่อสาร (Substantive Knowledge)

หมายถึง ความรู้ที่เกี่ยวกับมโนทัศน์ (Concept) และสาระสำคัญของสิ่งที่อ้างอิงถึงในการสื่อสารเชิงอ้างอิงนั้นบุคคลต้องมีความรู้เกี่ยวกับสิ่งของ หรือเหตุการณ์ที่จะสื่อสารจึงจะนำไปใช้อ้างอิงและทำให้เกิดความเข้าใจในเรื่องราวที่อ้างอิงถึงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ทักษะที่ใช้ในการสื่อสาร (Enabling Skills)

หมายถึง ความสามารถโดยทั่ว ๆ ไป ในการสื่อสาร เช่น ความสามารถทางด้านภาษา คำศัพท์ต่าง ๆ การรับรู้ และทักษะทางสังคม เป็นต้น ซึ่งทักษะและความสามารถเหล่านี้จะเป็นตัวนำให้บุคคลสามารถเข้าร่วมในการสื่อสาร และทำให้เกิดความเข้าใจต่อการอ้างอิงในการสื่อสารด้วย

3. กฎที่ห้ามในขบวนการสื่อสาร (Procedural Rules)

หมายถึง กฎหรือเงื่อนไขต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในขบวนการสื่อสาร ได้แก่

3.1 ชนิดของสิ่งเร้า (Stimulus Classes)

3.1.1 สิ่งเร้าในทัศนะของผู้พูด (Relevant Stimulus Classes for the speaker) หมายถึง การรับรู้ข้อมูลต่าง ๆ ของผู้พูดที่เกี่ยวกับตัวของผู้ฟัง ซึ่งเป็นผลให้ผู้พูดสามารถเลือกใช้ข้อความในการสื่อสารเพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจ ซึ่งมีดังต่อไปนี้คือ

ก. ตัวชี้แนะจากฝ่ายผู้ฟังหรือลักษณะของผู้ฟัง (Listener Cues) หมายถึง ลักษณะของผู้ฟังโดยตรงที่มีผลต่อการใช้ภาษาในการสื่อสารของผู้พูด เช่น

- สถานภาพของผู้ฟัง (Status) เช่น ผู้พูดควรจะเสนอข่าวสารอย่างสุภาพ เมื่อผู้ฟังอยู่ในสถานภาพที่สูงกว่าผู้พูด เป็นต้น

- ความรู้และความสามารถของผู้ฟัง (Knowledge and Ability) นั่นคือข่าวสารของผู้พูดไม่ควรมีเนื้อหานอกเหนือจากความรู้ความสามารถที่มีอยู่เดิมของผู้ฟัง และอายุของผู้ฟังจะเป็นตัวบ่งชี้หนึ่งถึงความรู้ความสามารถของผู้ฟังด้วย

- การได้รับข้อมูลย้อนกลับจากผู้ฟัง (Feedback) เมื่อมีผลที่บ่งชี้ถึงความไม่เข้าใจหรือไม่เห็นด้วยจากผู้ฟัง ผู้พูดควรจะเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขข่าวสารของตนเองเพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจ

ข. ตัวชี้แนะจากบริบท (Context Cues) หมายถึงการที่ผู้พูดทราบและรู้สึกถึงสิ่งเร้าที่เกิดขึ้นในบริบทขณะที่มีการสื่อสารกัน เช่น

- การสื่อสารในอดีต (Previous Discourse) หมายถึงข่าวสารของผู้พูดที่มีอยู่ก่อนแล้ว เพื่อให้ผู้พูดไม่จำเป็นต้องกล่าวซ้ำอีก รวมทั้งการทำให้ลำดับของข่าวสารเป็นที่เข้าใจได้ง่ายสำหรับผู้ฟังด้วย

- ข่าวสารที่อ้างอิง (The Referential Array) หมายถึงข่าวสารของผู้พูดนั้นต้องอธิบายถึงสิ่งที่ต้องการอ้างอิงได้ว่ามีความแตกต่างจากสิ่งอ้างอิงอื่น ๆ อย่างไร

ค. ตัวชี้แนะจากข่าวสาร (Message Cues) หมายถึงการที่ผู้พูดจะต้องทบทวนข่าวสารของตัวเอง เมื่อได้รับตัวชี้แนะจากผู้ฟังหรือจากบริบทเพื่อที่ว่าผู้พูดจะได้เรียบเรียงและแก้ไขข่าวสารของตัวเองได้

3.1.2 สิ่งเร้าในทัศนะของผู้ฟัง (Relevant Stimulus Classes for the Listener) หมายถึง การรับรู้ข้อมูลต่าง ๆ ของผู้ฟังเกี่ยวกับข่าวสารของผู้พูดซึ่งเป็นผลให้ผู้ฟังสามารถที่จะให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้พูดได้ ซึ่งมีดังต่อไปนี้คือ

ก. ตัวชี้แนะจากผู้พูด (Speaker Cues) การที่ผู้ฟังจะให้ข้อมูลย้อนกลับหรือไม่ขึ้นอยู่กับสิ่งเร้าจากผู้พูดด้วย เช่น สถานภาพของผู้พูด ความรู้ความสามารถของผู้พูด เป็นต้น

ข. ตัวชี้แนะจากบริบท (Context Cues) หมายถึงการที่ผู้ฟังจะให้ข้อมูลย้อนกลับหรือไม่ขึ้นอยู่กับว่าผู้ฟังทราบถึงการสื่อสารในอดีตที่ผู้พูดเคยกล่าวถึงมาแล้ว ซึ่งจะช่วยให้ผู้ฟังสามารถเข้าใจความต่อเนื่องของข่าวสารได้ นอกจากนั้นการที่ผู้พูดสามารถให้ข่าวสารที่ชัดเจนและมีข้อมูลอย่างพลึงต่อผู้ฟังจะเป็นสิ่งสำคัญต่อการให้ข้อมูลย้อนกลับของผู้ฟังด้วย เพราะข่าวสารที่คลุมเครือไม่ชัดเจนจากผู้พูดจะทำให้ผู้ฟังเกิดความสับสนไม่แน่ใจและไม่เข้าใจได้

ค. ตัวชี้แนะจากข่าวสาร (Message Cues) ผู้ฟังจะต้องทราบถึงข่าวสารของผู้พูดจึงจะให้ข้อมูลย้อนกลับต่อผู้พูดได้

3.2 กฎที่ใช้ดำเนินการสื่อสาร (Operations)

3.2.1 กฎที่ใช้ดำเนินการสื่อสารฝ่ายผู้พูด (Operations for speaker)

สิ่งเร้าในทัศนะของผู้พูด ได้แก่ ตัวชี้แนะจากผู้ฟัง จากบริบท และจากข่าวสารของผู้พูดจะเป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดกฎที่ใช้ดำเนินการสื่อสารของฝ่ายผู้พูด 4 ประการดังนี้คือ

3.2.1.1 กฎจากตัวชี้แนะที่เป็นผู้ฟัง (The Listener Rule)

หมายถึง การที่ผู้พูดมีความสนใจต่อสถานการณ์ ความรู้ความสามารถของผู้ฟัง ซึ่งรวมทั้งการที่ผู้พูดต้องสามารถให้ข่าวสารที่มีข้อมูลเพียงพอต่อความเข้าใจของผู้ฟังด้วย

3.2.1.2 กฎจากการได้รับข้อมูลย้อนกลับ (The Feedback Rule)

หมายถึงการที่ผู้พูดได้รับข้อมูลย้อนกลับจากผู้ฟังในเรื่องเกี่ยวกับความไม่เข้าใจของผู้ฟังหรือการที่ผู้ฟังไม่เห็นด้วยกับข่าวสารหรือการแก้ไขข่าวสารใหม่ (Reformulation) ของผู้พูด โดยที่ผู้ฟังอาจจะใช้ข้อมูลย้อนกลับอย่างชัดเจนถึงข่าวสารที่เฉพาะเจาะจง เช่น "คุณครูหมายถึงถ้วยใบเล็กหรือใบใหญ่" หรือผู้ฟังอาจจะขอให้ผู้พูดซ้ำในหัวข้อเดิม เป็นต้น ดังนั้นเมื่อผู้พูดทราบถึงข้อมูลย้อนกลับจากผู้ฟังผู้พูดจะสามารถแก้ไขการให้ข่าวสารใหม่เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจได้ชัดเจน

3.2.1.3 กฎในการจำแนกความแตกต่าง (The Difference Rule)

หมายถึง ความสามารถของผู้พูดในการอธิบายว่าสิ่งที่อ้างอิงถึงนั้นมีความแตกต่างออกไปอย่างชัดเจนจากสิ่งของอื่นๆ ซึ่งความสามารถในการจำแนกความแตกต่างของบุคคลขึ้นกับองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการคือ

ก. ทักษะความสามารถในการรับรู้ (Perceptual Enabling Skills) หมายถึงการที่ผู้พูดมีความสามารถที่จะจำแนกความแตกต่างระหว่างสิ่งที่อ้างอิงถึงกับเหตุการณ์อื่นในการอ้างอิงนั้นได้

ข. ทักษะความสามารถในด้านคำศัพท์ (Vocabulary Enabling Skills) หมายถึงการที่ผู้พูดต้องมีความรู้ในด้านคำศัพท์ต่าง ๆ เพื่อที่จะสามารถบรรยายถึงความแตกต่างนั้นได้

ค. ความรู้ถึงความสำคัญในการจำแนกลักษณะที่แตกต่าง (Knowing the Relevance of Describing Differences) หมายถึงการที่ผู้พูดมีความรู้ถึงความสำคัญของลักษณะที่แตกต่างกันมากกว่าความคล้ายคลึงกัน

3.2.1.4 กฎในการเรียบเรียงข่าวสาร (The Editing Rule)

หมายถึงการที่ผู้พูดสามารถประเมินข่าวสารของตนเองและเรียบเรียงข่าวสารนั้นให้เป็นข่าวสารที่ผู้ฟังสามารถเข้าใจได้ง่าย และถ้าข่าวสารนั้นเป็นข่าวสาร

ที่ค่อนข้างเข้าใจดียาก และผู้พูดประเมินแล้วว่าผู้ฟังอาจจะไม่เข้าใจในสาระสำคัญของ
ข่าวสารนั้น ผู้พูดจะเรียบเรียงข่าวสารนั้นใหม่เพื่อให้ผู้ฟัง เข้าใจได้ง่ายขึ้น

3.2.2 กฎที่ใช้ดำเนินการสื่อสารฝ่ายผู้ฟัง (Operations for Listener)

สิ่งเร้าที่คนละของผู้ฟังได้แก่ ตัวชี้แนะจากผู้พูด จากบริบท และจากข่าวสาร
จะเป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดกฎที่ใช้ดำเนินการสื่อสารของฝ่ายผู้ฟัง 2 ประการดังนี้คือ

3.2.2.1 การทำความเข้าใจกับข่าวสาร (The Comprehension Monitoring Rule)

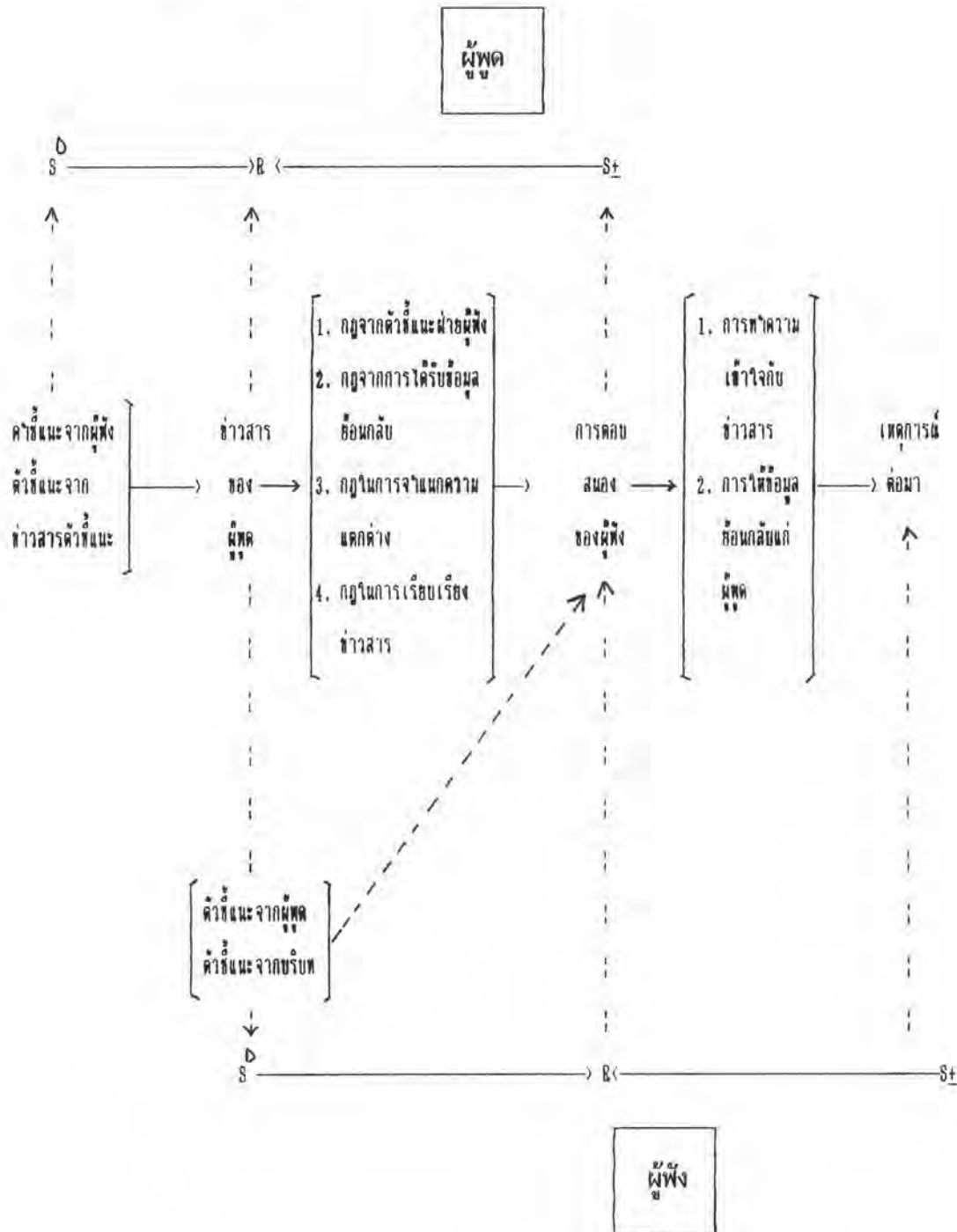
หมายถึง ความสามารถของผู้ฟังในการประเมินความสำคัญของ
ข่าวสาร โดยการที่ผู้ฟังกำหนดว่าตัวเอง เข้าใจในสาระสำคัญของการสื่อสารนั้นหรือไม่ ความ
สามารถของผู้ฟังในการทำความเข้าใจกับข่าวสารของผู้พูดนั้นขึ้นอยู่กับว่าผู้ฟังมีความสามารถในการ
จำแนกความแตกต่างของข่าวสารด้วย

3.2.2.2 การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้พูด (The Feedback Rule)

หมายถึง การที่ผู้ฟังตอบสนองต่อข่าวสารของผู้พูดโดยการบอกให้
ทราบหรือแสดงกริยาท่าทางให้ผู้พูดทราบเมื่อไม่เข้าใจข่าวสารนั้น

ไวท์เฮอริส และโซเนนไฮน์ (Whitehurst and Sonnenschein 1985: 16-17)
ได้อธิบายถึงความสัมพันธ์ของกลุ่มของสิ่งเร้า และกฎที่ใช้ดำเนินการสื่อสารต่างๆ ด้วยแผนภูมิที่
แสดง โครงสร้างของการสื่อสารเชิงอ้างอิงไว้ดังนี้คือ

ภาพที่ 2 แผนภูมิโครงสร้างการสื่อสารเชิงอ้างอิง (Whitehurst and Sonnenschein 1985: 17)

สิ่งเร้าในทัศนะของผู้พูด ได้แก่ ตัวชี้แนะจากผู้ฟัง (Listener Cues) ตัวชี้แนะจากข่าวสาร (Message Cues) และตัวชี้แนะจากบริบท (Context Cues) เปรียบเสมือนสิ่งเร้า (SP) ที่เป็นตัวชี้แนะเพื่อให้เกิดการตอบสนอง (R) จากผู้พูดซึ่งก็คือข่าวสารของผู้พูดนั่นเอง และข่าวสารของผู้พูดนั้นจะมีกฎที่ใช้ดำเนินการสื่อสารได้แก่ กฎจากตัวชี้แนะฝ่ายผู้ฟัง (Listener Rule) กฎจากการได้รับข้อมูลย้อนกลับ (Feedback Rule) กฎในการจำแนกความแตกต่าง (Difference Rule) และกฎในการเรียบเรียงข่าวสาร (Editing Rule) ซึ่งกฎที่ใช้ดำเนินการสื่อสารของผู้พูดเหล่านี้จะมีผลทำให้ข่าวสารของผู้พูดนั้นมีประสิทธิภาพหรือไม่ นอกจากข่าวสารของผู้พูดแล้วตัวชี้แนะจากผู้พูด (Speaker cues) และตัวชี้แนะจากบริบท (Context Cues) ซึ่งจะเป็นสิ่งเร้าในทัศนะของผู้ฟัง (SP) ที่ทำให้เกิดการตอบสนอง (R) จากผู้ฟัง โดยการที่ผู้ฟังสามารถเข้าใจในสาระสำคัญของข่าวสารของผู้พูดและสามารถให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้พูดได้หรือไม่ ซึ่งผลที่ตามมาของการตอบสนองจากผู้ฟัง ได้แก่ การที่ผู้ฟังเข้าใจข่าวสารของผู้พูด (S+) หรือการที่ผู้ฟังไม่เข้าใจข่าวสารของผู้พูด (S-) จะมีผลเสมือนเป็นสิ่งเร้าที่เป็นตัวชี้แนะให้เกิดการตอบสนอง (R) จากผู้พูดอีก ซึ่งคือการที่ผู้พูดจะให้ข่าวสารใหม่แก่ผู้ฟัง เมื่อผู้ฟังให้ข้อมูลย้อนกลับว่าไม่เข้าใจในข่าวสารของผู้พูด กระบวนการสื่อสารจะหมุนเวียนกันไปเช่นนี้จนกว่าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดจะยุติการสื่อสาร

พัฒนาการของกฎที่ใช้ในขบวนการสื่อสาร (A Developmental of Procedural Rules)

ไวท์เฮอร์สและโซเนนไฮน์ (Whitehurst and Sonnenschein 1985: 20-42) กล่าวว่าพัฒนาการของกฎที่ใช้ในขบวนการสื่อสารจะเป็นส่วนที่สำคัญต่อการสื่อสารเชิงอ้างอิงและความสามารถในการสื่อสารนั้นประกอบด้วยทักษะหลาย ๆ อย่าง ซึ่งจะพัฒนาแตกต่างกันไปตามอายุซึ่งแบ่งเป็น 3 ช่วงอายุคือ วัยทารก (อายุแรกเกิด ถึง 2 1/2 ปี) วัยก่อนเข้าเรียน (อายุ 3 ถึง 6 ปี) และวัยประถมศึกษา (อายุ 7 ถึง 12 ปี)

ก. พัฒนาการของกฎที่ใช้ในขบวนการสื่อสารฝ่ายผู้พูดในวัยต่าง ๆ มีดังนี้คือ

1. กฎจากตัวชี้แนะฝ่ายผู้ฟัง (The Listener Rule)

ในวัยทารกหรือเมื่อเด็กอายุ 2 ปี จะมีการใช้ขบวนการสื่อสารที่แน่นอนคือเด็กจะทราบถึงการสื่อสารในอดีต (Previous Discourse) แต่เด็กจะใส่ใจต่อลักษณะที่เด่นชัดของ

ข่าวสารเท่านั้น นอกจากนี้เด็กเล็กจะใช้ลักษณะท่าทางเพื่ออ้างอิงถึงสิ่งที่ต้องการ เช่น การชี้วัตถุ สิ่งของทั้งนี้เนื่องจากเด็กเล็กยังมีความจำกัดในด้านภาษา เด็กอายุ 2 ปี ส่วนมากจะพูดและ เข้าใจภาษามากขึ้นและสามารถให้คำพูดในการอ้างอิงมากขึ้นซึ่งบรูเนอร์ (1975) กล่าวว่า การ อ้างอิงที่ใช้คำพูดนั้นพัฒนามาจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างแม่และ เด็ก รวมทั้งผู้อื่นที่ใกล้ชิดเด็กด้วย

เมื่อเด็กเข้าสู่วัยก่อนเข้าเรียนหรือเมื่ออายุประมาณ 3-6 ปี จะมีทักษะเกี่ยวกับ เนื้อเรื่องที่จะสื่อสารเพิ่มมากขึ้นแต่ยังขาดทักษะ เกี่ยวกับความคิดรวบยอดหลายอย่าง ความรู้ในด้าน คำศัพท์และการจำแนกความแตกต่างของการรับรู้พัฒนาการที่ดีขึ้น แต่ยังมี ความจำกัดที่ขบวนการประมวลข้อมูลและความจำซึ่งอาจจะมีผลต่อประสิทธิภาพในการสื่อสาร จากการศึกษาพบว่าเด็กวัย ก่อนเข้าเรียนจะมีการพูดคุยแตกต่างกันเมื่อผู้ฟังนั้นมีอายุ สถานภาพ และภูมิหลังที่แตกต่างกัน ชัทซ์ และเกิลแมน (Shatz and Gelman 1972) พบว่าเด็กอายุ 4 ปี มีการเปลี่ยนแปลงคำพูดของ ตนเองตามอายุของผู้ฟัง เช่น เด็กมักจะใช้ประโยคที่ซ้ำ ๆ ง่าย ๆ เมื่อพูดกับเด็กเล็กมากกว่าเมื่อ พูดกับเพื่อนหรือผู้ใหญ่ นอกจากนี้เบตส์ (Bates 1976) พบว่า เด็กอายุระหว่าง 3 ถึง 6 ปี รู้จัก ที่จะพูดด้วยท่าทางที่สุภาพต่อบุคคลที่อยู่ในสถานภาพที่สูงกว่า และปีเตอร์สัน (Peterson 1975) พบว่าหัวข้อในการสนทนาหรือความสำคัญของข่าวสารที่ถูกแนะนำในการสนทนานั้นมีความแตกต่างกัน ขึ้นกับว่าเด็กมีประสบการณ์ในอดีตที่ตรงกันกับผู้ฟังหรือไม่ โซเนนไชน์ (Sonnenschein 1982 1984 ab) สรุปว่าอายุของเด็กมีผลต่อความสามารถในการให้ข้อมูลแก่ผู้ฟังด้วยโดยที่เด็กที่มีอายุมากกว่าจะ มีความสามารถในการให้ข้อมูลที่เพิ่มความชัดเจนของข่าวสารได้มากกว่าเด็กที่มีอายุน้อยกว่า และ เมื่อเด็กเข้าสู่วัยประถมศึกษาเด็กจะมีความสามารถในการสื่อสารเพิ่มมากขึ้นและองค์ประกอบใน ด้านตัวชี้แนะ จากฝ่ายผู้ฟังหรือลักษณะ ของผู้ฟังนี้จะพัฒนาได้ดีมากขึ้นรวมทั้งสามารถนำไปใช้ได้ อย่างเหมาะสมมากขึ้นด้วย ดังนั้นเด็กในวัยนี้จึงมีความสามารถในการสื่อสารเช่นเดียวกับผู้ใหญ่ในหลาย ลักษณะ

2. กฎจากการได้รับข้อมูลย้อนกลับ (The Feedback Rule)

การที่ผู้พูดทราบถึง ข้อมูลที่ผู้ฟังให้ เกี่ยวกับข่าวสารของผู้พูดนั้นมีอิทธิพลต่อการ เสนอ ข่าวสารของผู้พูดด้วย ซึ่งความสามารถในการใช้ข้อมูลย้อนกลับจากผู้ฟังนั้นได้รับการพัฒนามาตั้งแต่วัยเด็กโดยเด็กในวัยทารกจะเริ่มทราบถึงการให้ข้อมูลย้อนกลับจากผู้ฟัง เมื่ออายุได้ประมาณ 2 ปี

จากการศึกษาของเวลแมนและเลมเพิส (Wellman and Lempers 1977) พบว่าเด็กอายุ 2 ปี จะมีการให้ข่าวสารของตนเองใหม่เมื่อได้รับข้อมูลย้อนกลับทางลบจากผู้ฟังมากกว่าเมื่อเด็กได้รับข้อมูลย้อนกลับทางบวกจากผู้ฟัง นอกจากนี้เด็กอายุ 2 ปี ยังแสดงให้เห็นทราบว่าเด็กทราบถึงการให้ข้อมูลย้อนกลับของผู้ฟัง โดยที่เด็กจะพูดข่าวสารเดิมซ้ำเมื่อผู้ฟังบอกว่าไม่เข้าใจ

เมื่อเด็กเข้าสู่วัยก่อนเข้าเรียน เด็กจะมีการพัฒนาในการใช้ข้อมูลย้อนกลับของผู้ฟังมากขึ้น ปีเตอร์สันและคณะ (Peterson et al 1972) พบว่าเด็กอายุ 4 ปี จะมีการให้ข่าวสารแก่ผู้ฟังเพิ่มมากขึ้นเมื่อผู้ฟังกล่าวว่า "ไม่เข้าใจ" โดยที่เด็กส่วนมากจะให้ข่าวสารใหม่หรือให้ข้อมูลเพิ่มเติมจากข่าวสารเดิม และเมื่อเด็กอยู่ในวัยประถมศึกษาชั้นต้นความสามารถในการใช้ข้อมูลย้อนกลับจากผู้ฟังจะสมบูรณ์ และสามารถนำไปใช้ได้ อย่างเหมาะสมด้วย

3. กฎในการจำแนกความแตกต่าง (The Difference Rule)

ความสามารถในการจำแนกความแตกต่างได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้นตามลำดับอายุ โดยในวัยทารกนั้นการสื่อสารยังมีความจำกัดในด้านเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่จะสื่อสารทั้งด้านคำศัพท์ ความจำ และด้านขอบเขตการประมวลข่าวสาร ดังนั้นในวัยทารก การจำแนกความแตกต่างยังทำได้ไม่เต็มที่

เมื่อเด็กเข้าสู่วัยก่อนเข้าเรียน ความสามารถในการจำแนกความแตกต่างจะเริ่มพัฒนาขึ้นซึ่งไวท์เฮิร์สต์และโซเนนสไชน์ (Whitehurst and Sonnenschein 1981 1983 1984 ab) ศึกษาพบว่าผู้พูดที่เป็นเด็กเล็กไม่สามารถใช้การจำแนกความแตกต่างได้ดีเช่นเด็กอายุ 5 ปี จะให้ข่าวสารที่มีข้อมูลไม่ชัดเจนหรือข้อมูลคลุมเครือซึ่งผู้ฟังจะไม่สามารถทราบได้ว่าสิ่งไหนคือสิ่งที่เด็กต้องการอ้างอิงถึง ดังนั้นเด็กอายุ 5 ปี จึงยังไม่สามารถจำแนกความแตกต่างของสิ่งที่ต้องการอ้างอิงออกไปอย่างชัดเจนจากสิ่งที่ไม่ต้องการอ้างอิงได้ ฉะนั้นข่าวสารของเด็กในวัยก่อนเรียนจึงเป็นข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลอย่างเพียงพอต่อความเข้าใจของผู้ฟัง

เมื่อเด็กอยู่ในวัยประถมศึกษา เด็กจะมีทักษะในการสื่อสารเพิ่มมากขึ้น และมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่จะสื่อสารมากเพียงพอ นอกจากนี้ยังมีความสามารถในการจำแนกความแตกต่าง

ของสิ่งอ้างอิงได้ตั้งขึ้นด้วย ไวท์เฮอร์ส (Whitehurst 1976) พบว่าเด็กอายุ 7 ปี จะสามารถให้ข่าวสารที่มีข้อมูลเพียงพอสำหรับความเข้าใจของผู้ฟัง (Informative Message) นอกจากนี้เด็กในวัยนี้ยังมีการให้ข่าวสารที่ให้ข้อมูลมากขึ้น และยังสามารถเปลี่ยนแปลงชนิดของข่าวสารไปตามความจำเป็นที่ต้องการใช้ในการสื่อสารด้วย โซเนนสไชน์ (Sonnenschein 1982 1984 ab) ได้ทำการศึกษาพบว่าข่าวสารที่มีข้อมูลมากเกินไป (Redundant Message) จะมีประสิทธิภาพมากกว่าข่าวสารที่มีข้อมูลแตกต่างกัน (Contrastive Message) เมื่อลำดับการเสนอของข่าวสารที่มีความซับซ้อนมากขึ้น เนื่องจากข่าวสารที่มีข้อมูลมากเกินไปมีข้อมูลที่มากกว่าจึงทำให้ง่ายขึ้นสำหรับผู้ฟัง และยังพบว่าผู้พูดที่มีอายุมากกว่า (ประถมศึกษาปีที่ 5) ให้ข่าวสารที่มีข้อมูลมากเกินไปเมื่อลำดับการอ้างอิงมีความซับซ้อนมากขึ้น และเปลี่ยนแปลงชนิดของข่าวสารไปตามความจำเป็นของการสื่อสารนั้นด้วย ในขณะที่เด็กประถมศึกษาปีที่ 1 ให้ข่าวสารที่มีข้อมูลมากเกินไปและไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงชนิดของข่าวสารไปตามความจำเป็นของการสื่อสารนั้น นอกจากนี้ในด้านทักษะของผู้ฟัง (Listener Skills) จะมีเพิ่มขึ้นเช่นกัน ไอรอนสมิทและไวท์เฮอร์ส (Ironsmith and Whitehurst 1978 a) พบว่าผู้ฟังอายุ 5 ปี ไม่เข้าใจว่าข่าวสารที่ได้รับนั้นเป็นข่าวสารที่คลุมเครือหรือไม่ แต่เมื่อเด็กอายุ 7 ปี สามารถบ่งชี้ได้ว่าข่าวสารนั้นเป็นข่าวสารคลุมเครือโดยที่ผู้ฟังจะขอให้ผู้พูดให้ข่าวสารที่มีข้อมูลมากขึ้นกว่าเดิม ซึ่งการขอข้อมูลเพิ่มเติมนี้จะไม่เฉพาะเจาะจงลงไป แต่เป็นการขอโดยทั่วไป เช่น ผู้ฟังบอกว่า "หนูไม่ทราบว่าเป็นอันไหน" จนกระทั่งถึงอายุประมาณ 9 ปี เด็กจึงจะสามารถชี้เฉพาะชนิดของข้อมูลที่ต้องการเพิ่มขึ้นได้ เช่นผู้ฟังบอกว่า "มันเป็นอันไหนๆชื่ออะไร" เป็นต้น

4. กฎการเรียบเรียงข่าวสาร (The Editing Rule)

ความสามารถในการเรียบเรียงข่าวสารสำหรับผู้พูดนั้นเด็กในวัยก่อนเข้าเรียนจะยังไม่สามารถที่จะเรียบเรียงข่าวสารได้ ซึ่งบิลและฟลาวเวล (Beal and Flavell 1982) ได้ทำการวิจัยโดยมุ่งไปที่ความสามารถของเด็กในการพิจารณาข่าวสารที่ได้รับพบว่าเด็กอนุบาลที่ได้รับข่าวสารคลุมเครือตัดสินว่าข่าวสารที่คลุมเครือนี้เป็นข่าวสารที่ให้ข้อมูลเพียงพอ นั่นคือเด็กอนุบาลยังไม่เข้าใจว่าข่าวสารนั้นชัดเจนหรือคลุมเครืออย่างไร

เมื่อเด็กอยู่ในวัยประถมศึกษา เด็กจะมีความรู้ในด้านการเรียบเรียงข่าวสารของตนเอง โดยทราบถึงสาระสำคัญของข่าวสาร ซึ่งโรบินสันและโรบินสัน (Robinson and Robinson 1976)

ได้ใช้การประเมินงานโดยให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กอนุบาลและเด็กประถมศึกษาสังเกตเด็กสองคนที่สื่อสารกัน และเด็กในกลุ่มตัวอย่างจะได้รับการขอให้ตัดสินว่าข่าวสารของเด็กที่เป็นผู้พูดนั้นมีข้อมูลที่เพียงพอต่อความเข้าใจของผู้ฟังหรือไม่ และใครเป็นผู้ที่ควรได้รับการตำหนิเมื่อมีความไม่เข้าใจเกิดขึ้นเมื่อข่าวสารที่คลุมเครือจะนำไปสู่การเลือกสิ่งอ้างอิงที่ไม่ถูกต้องของผู้ฟัง การวิจัยนี้พบว่าเด็กอายุประมาณ 7 ปี จะสามารถตัดสินได้ถูกต้องว่าผู้คนที่ให้ข่าวสารคลุมเครือนั้นเป็นผู้ที่ควรได้รับการตำหนิ

ข. พัฒนาการของกฎที่ใช้ในขบวนการสื่อสารฝ่ายผู้ฟังในวัยต่าง ๆ มีดังนี้คือ

1. กฎในการทำความเข้าใจกับข่าวสารของผู้พูด (The comprehension Monitoring Rule)

ความสามารถของผู้ฟังที่จะทำความเข้าใจสาระสำคัญของข่าวสารของผู้พูดจะพัฒนาขึ้นตามอายุ โดยในเด็กวัยก่อนเข้าเรียนจะยังไม่สามารถทำความเข้าใจกับข่าวสารได้ครบทั้งยังไม่สามารถจำแนกความแตกต่างและการเรียบเรียงข่าวสารของตนเองได้ ดังนั้นเด็กเล็กจะใช้เกณฑ์ของตัวเองในการประเมินข่าวสาร ทั้งโรบินสันและโรบินสัน (Robinson and Robinson 1976 1977 ab; Robinson, 1978) ได้ศึกษาใน 2 ประเด็นคือ การประเมินการตำหนิ (Blame evaluation) และการประเมินข่าวสาร (Message evaluation) การประเมินการตำหนิ นั้นหมายถึง ใครจะเป็นผู้ถูกตำหนิ (ผู้พูดหรือผู้ฟัง) สำหรับการเลือกสิ่งอ้างอิงไม่ถูกต้องจากข่าวสารคลุมเครือ การประเมินข่าวสาร หมายถึง ข่าวสารคลุมเครือนั้นได้รับการพิจารณาว่ามีข้อมูลเพียงพอต่อความเข้าใจของผู้ฟังหรือไม่ โดยที่ผู้วิจัยได้ให้เด็กสังเกตการสื่อสารระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง เด็กในกลุ่มตัวอย่างจะได้รับการขอให้ประเมินคุณภาพข่าวสารของผู้พูด และถ้าการเลือกของผู้ฟังไม่ถูกต้อง เด็กจะได้รับการขอให้ตัดสินว่าใครเป็นคนที่ควรถูกตำหนิ (ผู้พูดหรือผู้ฟัง) จากการศึกษาพบว่าเด็กวัยก่อนเรียนจะตัดสินว่าข่าวสารนั้นถูกต้องและเป็นข่าวสารที่ให้ข้อมูลเพียงพอหรือไม่นั้นขึ้นกับการเลือกของผู้ฟังว่าถูกต้องหรือไม่ โดยที่เด็กจะตำหนิข่าวสารที่ผู้ฟังเลือกสิ่งอ้างอิงไม่ถูกต้องทั้งหมดทุกประเภท และถ้าผู้ฟังเลือกสิ่งอ้างอิงไม่ถูกต้องเมื่อข่าวสารนั้นเป็นข่าวสารคลุมเครือ เด็กจะพิจารณาว่าเป็นความผิดของผู้ฟัง ส่วนในด้านตัดสินข่าวสารนั้นเด็กจะตัดสินว่าข่าวสารคลุมเครือเป็นข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอต่อเมื่อผู้ฟังเลือกสิ่งอ้างอิงไม่ถูกต้อง ดังนั้นจะเห็นได้ว่าในการประเมินข่าวสารของเด็กเล็กนั้นขึ้นอยู่กับการตอบสนองของผู้ฟังต่อข่าวสารนั้น ซึ่ง

ซิงเกอร์และฟลาวเวล (Singer and Flavell 1981) ได้เปรียบเทียบการประเมินคุณภาพของข่าวสารคลุมเครือเมื่อผู้ฟังมีการเลือกสิ่งอ้างอิงกับเมื่อผู้ฟังปฏิเสธที่จะเลือกสิ่งอ้างอิง ซึ่งในทั้งสองเงื่อนไขผู้ฟังจะมีการตอบสนองโดยให้กลุ่มตัวอย่างทราบว่าข่าวสารคลุมเครือนั้นเป็นข่าวสารที่ทำให้ข้อมูลไม่เพียงพอ การศึกษานี้พบว่าเด็กอายุ 5 ปี มีการตัดสินใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับข่าวสารคลุมเครือในเงื่อนไขที่ผู้ฟังเลือกสิ่งอ้างอิงมากกว่าในเงื่อนไขที่ผู้ฟังไม่ได้เลือกสิ่งอ้างอิง และบีสและฟลาวเวล (Beal and Flavell 1982) ยังพบว่าถึงแม้เด็กอนุบาลจะได้รับการฝึกให้ทราบเกี่ยวกับข่าวสารที่ทำให้ข้อมูลเพียงพอกับความเข้าใจของผู้ฟัง แต่เมื่อได้รับข่าวสารคลุมเครือการตัดสินใจสุดท้ายว่าข่าวสารนั้นคลุมเครือหรือไม่ยังคงมีพื้นฐานอยู่บนพฤติกรรมของผู้ฟังนั่นเอง ดังนั้นจะเห็นได้ว่าเด็กในวัยก่อนเรียนยังไม่ทราบถึงความสำคัญของคุณภาพข่าวสารเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังพบอีกว่าการที่เด็กแปลความหมายข้อความที่สื่อสารแตกต่างกันนั้นขึ้นกับอายุของผู้พูดด้วยเช่นกัน ริชเนนไฮน์และไวท์เฮอริส (Sonnenschein and Whitehurst 1980) ศึกษาพบว่าเมื่อผู้ใหญ่อ่านข่าวสารที่คลุมเครือ เด็กอายุ 6 ปี จะตัดสินใจว่าเป็นข่าวสารที่ทำให้ข้อมูลเพียงพอ แต่ถ้าเพื่อนของเด็กเป็นผู้ให้ข่าวสารที่คลุมเครือ เด็กจะตัดสินใจว่าเป็นข่าวสารที่ทำให้ข้อมูลไม่เพียงพอ ซึ่งการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าในเด็กอายุ 6 ปี จะตัดสินใจว่าข่าวสารนั้นคลุมเครือหรือให้ข้อมูลเพียงพอหรือไม่ขึ้นกับอายุของผู้ให้ข่าวสารนั้นด้วย

เมื่อเด็กเข้าสู่วัยประถมศึกษาเด็กจะมีความก้าวหน้าในด้านเนื้อเรื่องที่จะสื่อสารและทักษะในด้านคำศัพท์ ภาษา การรับรู้ และทักษะทางสังคมมากขึ้น รวมทั้งสามารถทำความเข้าใจกับสาระสำคัญของข่าวสารได้ดีขึ้น ดังนั้นเด็กในวัยนี้จึงสามารถที่จะประเมินคุณภาพของข่าวสารโดยทำความเข้าใจกับข่าวสาร และพิจารณาสาระสำคัญของข่าวสารว่าข่าวสารนั้นเป็นข่าวสารที่ทำให้ข้อมูลเพียงพอหรือไม่ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเด็กสามารถจำแนกความแตกต่างของสิ่งอ้างอิงออกไปอย่างชัดเจนจากสิ่งอื่น ๆ ได้ มาร์กแมน (Markman 1977 1978) ได้ทำการศึกษาโดยให้เด็กประเมินคุณภาพของข่าวสารซึ่งจะเป็นคำแนะนำในการเล่นเก็อย่างหนึ่ง แต่ผู้วิจัยจะละเว้นข้อความสำคัญที่จำเป็นต่อการดำเนินการเล่นเกมสั้นไว้หลายแห่ง เมื่อผู้วิจัยอ่านคำแนะนำในการเล่นเก็ให้เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ฟังเสร็จแล้ว จากนั้นผู้วิจัยจะขอให้เด็กในกลุ่มตัวอย่างบอกกับผู้วิจัยว่าคำแนะนำเหล่านี้มีข้อมูลเพียงพอในการเล่นเก็หรือไม่ และมีตำแหน่งไหนที่ขาดหายไป ผลการวิจัยพบว่าในเด็กประถมศึกษาปีที่ 1 ส่วนใหญ่ไม่สามารถทราบว่ามีข้อความสำคัญที่ขาดหายไป ถึงแม้จะมีการละข้อความไว้หลายแห่งก็ตาม และจะตัดสินใจว่าคำแนะนำเหล่านี้มีข้อมูลเพียงพอสำหรับ

การเล่นเกมส์แล้ว และ เมื่อลองให้เด็กเล่นเกมตามคำแนะนำนั้นเด็กจึงจะสังเกตได้ว่าคำแนะนำนั้นไม่ได้ความที่สมบูรณ์ ในขณะที่เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สามารถบ่งชี้ได้เมื่อข้อความขาดหายไปรวมทั้งตัดสินได้ว่าคำแนะนำในการเล่นเกมส์นั้นเป็นข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอ

นอกจากนี้ยังมีการศึกษาว่า เด็กในวัยประถมศึกษาจะรู้ถึงความไม่สอดคล้องของข้อมูลหรือไม่ โดยมาร์กแมน (Markman 1979) ทำการศึกษาพบว่าเด็กในวัยประถมศึกษาอายุประมาณ 12 ปี ยังไม่สามารถบอกถึงความไม่สอดคล้องกัน เมื่อข่าวสารนั้นมีข้อมูลที่ไม่สอดคล้องต่อกัน ซึ่งต่อมาทูนเมอร์และคณะ (Tunmer et al 1983) ได้ทำการศึกษาต่อและสรุปว่าเด็กอายุ 7 ปี สามารถบอกถึงความไม่สอดคล้องกันได้ถ้าเด็กมีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลนั้นมาก่อน

2. กฎในการให้ข้อมูลย้อนกลับของผู้ฟัง (The Feedback Rule)

การให้ข้อมูลย้อนกลับของผู้ฟัง โดยการบอกหรือแสดงให้ผู้พูดทราบว่าผู้ฟังไม่เข้าใจในข่าวสารนั้นจะมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นตามอายุกล่าวคือ ในเด็กวัยก่อนเรียนนั้นผู้ฟังที่เป็นเด็กเล็กจะมีการตอบสนองที่เหมาะสมเมื่อได้รับข่าวสารที่ให้ข้อมูลเพียงพอแต่จะไม่สามารถตอบสนองได้อย่างเหมาะสม เมื่อข่าวสารนั้นเป็นข่าวสารที่คลุมเครือ ทั้งนี้ด้วยสาเหตุจากการที่เด็กเล็กยังไม่สามารถทำความเข้าใจกับสาระสำคัญของข่าวสาร และการจำแนกความแตกต่างได้ดีนั่นเอง และเนื่องจากการที่เด็กไม่สามารถที่จะจำแนกความแตกต่างของสิ่งอ้างอิงออกไปจากสิ่งอื่นอย่างชัดเจน จึงทำให้เด็กไม่ทราบว่าข่าวสารคลุมเครือนั้นมีข้อมูลไม่เพียงพอ ดังนั้นเด็กจึงไม่สามารถให้ข้อมูลย้อนกลับที่เหมาะสมได้ ซึ่งฟลาวเวลและคณะ (Flavell et al 1981) ได้ศึกษาโดยให้เด็กดูเทปบันทึกภาพของผู้ฟังที่ได้รับข่าวสารคลุมเครือและผู้ฟังนั้นจะมีการตอบสนองต่อข่าวสารคลุมเครือนั้นอย่างถูกต้องเหมาะสม จากนั้นผู้วิจัยจึงให้เด็กทำการประเมินข่าวสารคลุมเครือพบว่าเด็กอายุ 5 ปี จะยังไม่สามารถตัดสินได้ว่าข่าวสารนั้นเป็นข่าวสารคลุมเครือเมื่อเด็กได้รับข่าวสารคลุมเครือ และถึงแม้ว่าจะมีเด็กบางคนที่ตัดสินได้ว่าข่าวสารนั้นมีความคลุมเครือบ้างแต่เด็กยังคงแสดงอาการไม่แน่ใจ และไม่ได้อธิบายข้อมูลย้อนกลับ

เมื่อเด็กอยู่ในวัยประถมศึกษา เด็กจะมีพัฒนาการดีขึ้นเกือบทุกด้าน ดังนั้นการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้พูดจึงมีความเหมาะสมและสามารถทำได้ดี

พัฒนาการทักษะฝ่ายผู้ฟังในด้านการสื่อสารเชิงอ้างอิง

ทักษะฝ่ายผู้ฟังหมายถึงความสามารถของผู้ฟังที่จะสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยการเข้าใจความหมายและรับรู้ข้อมูลที่มีอยู่ในข่าวสารของผู้พูดได้อย่างถูกต้อง พัฒนาการที่เกี่ยวข้องกับทักษะของฝ่ายผู้ฟัง จึง เป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างหนึ่งในวัยเด็ก กลัสเบิร์กและครอส (Glucksberg and Krauss) ได้พัฒนาแบบจำลองการสื่อสารเชิงอ้างอิงโดยให้บุคคล 2 คน ทำหน้าที่เป็นผู้พูดและผู้ฟัง โดยที่ผู้พูดจะบรรยายรูปร่างลักษณะของวัตถุหรือรูปภาพที่ต้องการอ้างอิง เพื่อจุดประสงค์ให้ผู้ฟังสามารถเลือกวัตถุหรือรูปภาพที่เป็นเป้าหมายจากกลุ่มของวัตถุอื่น ๆ หรือรูปภาพอื่น ๆ ที่รวมกันอยู่ และวัดความถูกต้องในการสื่อสารของผู้พูดจากการที่ผู้ฟังสามารถเลือกสิ่งอ้างอิงได้ถูกต้อง การศึกษานี้พบว่าสิ่งที่ทำให้เด็กเล็กไม่สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือการที่ผู้พูดไม่ได้ให้ข่าวสารที่มีข้อมูลเพียงพอต่อความเข้าใจของผู้ฟังนั่นเอง นอกจากนี้กลัสเบิร์กและคณะ (Glucksberg et al 1966) ได้ศึกษาโดยให้เด็กวัยก่อนเข้าเรียนสวมบทบาทเป็นผู้ฟัง โดยฟังผู้พูดที่เป็นผู้ใหญ่และผู้พูดที่เป็นเพื่อน อายุรุ่นราวคราวเดียวกันให้ข่าวสารที่มีข้อมูลเพียงพอ จากการศึกษาพบว่าเด็กที่เป็นผู้ฟังเลือกวัตถุอ้างอิงเป้าหมายได้ถูกต้อง เมื่อผู้พูดเป็นผู้ใหญ่มากกว่าเมื่อผู้พูดเป็นเพื่อน นอกจากนี้ครอสและกลัสเบิร์ก (Krauss and Glucksberg 1969) ทำการศึกษาโดยให้ผู้ฟังที่เป็นผู้ใหญ่ได้รับข่าวสารจากผู้พูดที่มีอายุแตกต่างกันเพื่อเลือกวัตถุอ้างอิง จากการศึกษาพบว่า ผู้ฟังเลือกวัตถุอ้างอิงได้ถูกต้องเมื่อได้รับข่าวสารจากเด็กโต (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 4) มากกว่าเมื่อได้รับข่าวสารจากเด็กเล็ก (ชั้นอนุบาล และชั้นประถมศึกษาปีที่ 1) ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าทั้งอายุของผู้พูดและผู้ฟังมีอิทธิพลต่อการสื่อสารแต่อายุของผู้พูดจะเป็นตัวทำนายได้ดีกว่าอายุของผู้ฟัง นอกจากนี้เด็กในวัยก่อนเรียนจะไม่สามารถให้ข้อมูลที่เพียงพอในการสื่อสารได้ดีแต่จะมีการปรับปรุงดีขึ้นตามลำดับเมื่ออยู่ในวัยประถมศึกษาและจะมีการพัฒนาด้านทักษะฝ่ายผู้ฟังดีขึ้นด้วย กลัสเบิร์กและคณะ (Glucksberg et al 1975 cited by Patterson and Kister 1981: 145) สรุปว่าผู้ฟังจะต้องมีความสามารถ 3 ประการ ในการรับรู้ข่าวสารจากผู้พูดอย่างมีประสิทธิภาพคือ ประการที่หนึ่งผู้ฟังจะต้องสามารถตัดสินใจหรือประเมินความเข้าใจของตนเองได้อย่างแน่นอนโดยการที่ผู้ฟังทราบว่าข่าวสารที่ได้รับนั้นเป็นข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอหรือไม่ ประการที่สองถ้าผู้ฟังทราบว่าข่าวสารนั้นเป็นข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลเพียงพอ ผู้ฟังจะต้องสามารถบอกให้ผู้พูดทราบได้ด้วย และประการสุดท้าย คือผู้ฟังต้องสามารถรวบรวมข้อมูลเพื่อทำให้ข่าวสารนั้นชัดเจนได้ ดังนั้นพัฒนาการทักษะฝ่ายผู้ฟังจึงสามารถพิจารณาออกเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้คือ

ก. การประเมินคุณภาพของข่าวสาร

การประเมินคุณภาพของข่าวสาร เป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อทักษะฝ่ายผู้ฟังของเด็ก เนื่องจากเป็นความสามารถที่จะทราบได้เมื่อข่าวสารนั้นมีข้อมูลไม่เพียงพอสำหรับความเข้าใจของผู้ฟัง ซึ่งความสามารถนี้แอสเชอร์ (Asher 1976: 24) กล่าวว่ามีความสัมพันธ์กับขบวนการเปรียบเทียบด้วยเหตุผลที่ว่า การที่จะตัดสินใจว่าข่าวสารนั้นให้ข้อมูลมากพอที่จะเลือกสิ่งอ้างอิงที่เป็นเป้าหมายได้หรือไม่นั้นผู้ฟังจะต้องเปรียบเทียบข้อมูลที่มีอยู่ในข่าวสารกับลักษณะของวัตถุที่ไม่ได้อ้างอิงอื่น ๆ ที่รวมอยู่ด้วยกัน และความสามารถในการประเมินคุณภาพของข่าวสารของเด็กนั้นจะพบว่าเด็กเล็กประสบปัญหามากกว่าเด็กโต (Flavell et al 1968 Asher 1976 Bearison and Levy 1977)

ข. ความรู้เกี่ยวกับคุณภาพของข่าวสารที่มีผลต่อการสื่อสาร

ทักษะของผู้ฟังที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ การที่ผู้ฟังสามารถที่จะทราบได้ว่าคุณภาพของข่าวสารของผู้พูดนั้นจะมีผลต่อการสื่อสารที่ถูกต้องได้ นั่นคือความรู้ของผู้ฟังเกี่ยวกับบทบาทของข่าวสารซึ่งจะมีผลต่อการสื่อสารในหลายๆ ด้าน เช่น มีผลต่อการตัดสินใจว่าข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอหรือไม่ถูกต้อง หรือมีผลต่อการที่ผู้ฟังสามารถทราบได้ว่าเป็นความผิดของผู้พูดที่ให้ข่าวสารคลุมเครือ เป็นต้น ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นผลมาจากการที่เด็กเข้าใจว่าข่าวสารที่ไม่ดีทำให้เกิดการสื่อสารไม่ประสบความสำเร็จ โรบินสัน และ โรบินสัน (Robinson and Robinson 1976 ab 1977a) สรุปว่าเด็กจะสามารถเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของข่าวสารที่มีผลต่อการสื่อสารโดยการสะสมจากประสบการณ์ทีละน้อย ดังนั้นเมื่อเด็กโตขึ้น ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณภาพของข่าวสารจะเพิ่มขึ้นตามอายุ

ค. การตอบสนองของผู้ฟัง เมื่อได้รับข่าวสารที่มีข้อมูลเพียงพอ

การตอบสนองของเด็กขึ้นอยู่กับ การที่เด็กสามารถจำแนกความแตกต่างระหว่างข่าวสารที่ให้ข้อมูลเพียงพอ และข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลเพียงพอออกจากกันได้ รวมทั้งมีความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของข่าวสารซึ่งจะมีผลต่อการสื่อสารด้วยความสามารถ เหล่านี้จะทำให้เด็กตอบสนองได้เหมาะสม เมื่อได้รับข่าวสารที่มีข้อมูลเพียงพอ ซึ่งการตอบสนองของผู้ฟังนี้จะ เป็นสิ่งที่บอกให้ผู้พูดทราบถึงความชัดเจนของข่าวสารของตนเองรวมทั้งจะมีประโยชน์ เมื่อข่าวสารของผู้พูดมีข้อมูลมากเกินไปเกินความจำเป็น การตอบสนองของผู้ฟังจะทำให้ผู้พูดทราบได้ว่าควรจะลดข้อมูลนั้นลง เพื่อให้

ข่าวสารอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น จากการศึกษาของดิทแมน (Dittman 1972) พบว่าการ
 คอบสนองของ เด็กต่อข่าวสารที่มีข้อมูล เพียงพอมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามอายุ

ง. การคอบสนองของผู้ฟัง เมื่อได้รับข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลอย่าง เพียงพอ

การคอบสนองของผู้ฟัง เมื่อได้รับข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลอย่าง เพียงพอ เป็นสิ่งสำคัญ
 ที่จะทำให้การสื่อสารนั้นมีประสิทธิภาพ เมื่อผู้ฟังได้รับข่าวสารที่คลุมเครือผู้ฟังจะสามารถตัดสินใจว่า
 ข่าวสารของผู้พูดไม่ได้ให้ข้อมูลอย่าง เพียงพอและมีการคอบสนองโดยบอกให้ผู้พูดทราบรวมทั้งการ
 บอกข้อมูลที่ขาดหายไปได้ด้วย การคอบสนองของผู้ฟัง เมื่อได้รับข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลอย่าง
 เพียงพอนั้นมีการ เพิ่มขึ้นตามระดับอายุโดยที่ เด็กโตจะมีการถามคำถามเพิ่มเติมหรือขอข้อมูลเพิ่มขึ้น
 เพื่อความชัดเจนเมื่อได้รับข่าวสารคลุมเครือมากกว่าเด็กเล็ก (Alvy 1968 Dickson 1974)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการการสื่อสารเชิงอ้างอิงในการประเมินคุณภาพของข่าวสารนั้น
 ได้มีการศึกษาทั้งความสามารถในการประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ให้ข้อมูลเพียงพอและข่าวสารที่
 ไม่ได้ให้ข้อมูลอย่าง เพียงพอ รวมทั้งความสามารถในการจำแนกความแตกต่างของข่าวสาร โดยใน
 ระยะแรกๆ จากการศึกษาของฟลาวเวลและคณะ (Flavell et al 1968 cited by
 Patterson and Kister 1985: 146) ซึ่งทำการศึกษาทักษะในการสื่อสารของเด็กโดยใช้กลุ่ม
 ตัวอย่าง เป็นเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ 7 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามลำดับ ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่าง
 ประเมินคุณภาพของข่าวสารชุดหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการบอกทิศทางบนแผนที่และให้กลุ่มตัวอย่างบอกถึงความ
 ไม่เพียงพอของข้อมูลในข่าวสารที่น่าเสนอ จากการศึกษาพบว่าเด็กในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ไม่
 สามารถบอกถึงข้อมูลที่ ไม่เพียงพอในข่าวสารได้ในขณะที่เด็กในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 และมัธยมศึกษา
 ปีที่ 4 สามารถบอกถึงข้อมูลที่ ไม่เพียงพอในข่าวสารได้มากกว่า

นอกจากนี้แอสเชอร์ (Asher, S.R. 1976: 24-32) ยังได้ทำการศึกษาความสามารถ
 ของเด็กในการประเมินคุณภาพของข่าวสารโดยใช้กลุ่มตัวอย่าง เป็นเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ 4
 และปีที่ 6 ตามลำดับ โดยผู้วิจัยจะขอให้กลุ่มตัวอย่างตัดสินคุณภาพของข่าวสารที่ใช้ในการสื่อสารจาก
 การเล่นเกมชดของคำที่มีความหมายสัมพันธ์กันทีละคู่จำนวน 30 คู่ จากการศึกษาพบว่าเด็กโตจะมีความ

สามารถในการจำแนกข่าวสารที่ให้ข้อมูลเพียงพอและข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอกว่าเด็กเล็ก และในทุกระดับอายุเด็กจะสามารถทำตามข่าวสารที่ให้ข้อมูลเพียงพอได้ถูกต้องมากกว่าข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอ

เบียร์สันและเลวี (Bearison and Levy 1977: 716-720) ได้ทำการศึกษาต่อมาถึงความสามารถในการจำแนกความแตกต่างของข่าวสารระหว่างข่าวสารที่ให้ข้อมูลเพียงพอและข่าวสารคลุมเครือโดยให้กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กอนุบาล ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และปีที่ 4 รวมทั้งหมด 90 คน แบ่งเป็นเพศชายและเพศหญิงจำนวนเท่า ๆ กัน ผู้วิจัยทำการทดลองโดยอ่านข้อความสั้นๆ จำนวน 12 ข้อความให้เด็กกลุ่มตัวอย่างฟัง ซึ่งในแต่ละข้อความจะมีคำถามที่มีคำสรรพนามอ้างอิงถึงสิ่งที่กล่าวถึงในข้อความนั้น ๆ โดยที่คำถามนั้นจะเป็นคำถามที่ชัดเจน 6 คำถาม และคำถามที่คลุมเครือ 6 คำถาม หลังจากนั้นผู้วิจัยจะขอให้กลุ่มตัวอย่างประเมินคำถามเหล่านั้นว่าเป็นคำถาม "ที่ดี" หรือ "ไม่ดี" การวัดความสามารถของเด็กขึ้นกับการประเมินคุณภาพของข่าวสารและระยะเวลาในการตอบสนองของเด็ก จากการศึกษาพบว่าความสามารถในการจำแนกความแตกต่างระหว่างข่าวสารที่ให้ข้อมูลเพียงพอและข่าวสารคลุมเครือจะเพิ่มขึ้นตามระดับอายุ

นอกจากนี้ยังมีการศึกษาถึงเกณฑ์ที่มีผลต่อการตัดสินใจในการประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลอย่างเพียงพอ จากการศึกษาของโรบินสันและโรบินสัน (Robinson and Robinson 1977a: 156-161) ซึ่งทำการศึกษาโดยใช้วิธีการที่เรียกว่า "เทคนิค ความผิดของใคร" ("Whose-fault technique") โดยผู้วิจัยจะให้เด็กสื่อสารกับผู้ใหญ่และเมื่อการสื่อสารนั้นทำให้เด็กไม่สามารถเลือกวัตถุได้ถูกต้อง เด็กจะถูกถามเพื่อหาংশความเห็นว่าเป็นคนผิด เป็นความผิดของผู้พูดหรือความผิดของผู้ฟัง การวิจัยนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กอายุ 5 6 และ 7 ปี ตามลำดับซึ่งผลการศึกษาพบว่าเด็กส่วนมากจะตำหนิว่าเป็นความผิดของผู้ฟัง โดยไม่คำนึงถึงคุณภาพของข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าเด็กเล็กจะยังไม่มีความคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับวิธีการให้ข่าวสารของผู้พูดที่มีผลต่อการสื่อสารนั้น ๆ ต่อมาโรบินสันและโรบินสัน (Robinson and Robinson 1977b) ได้ทำการศึกษาเพิ่มเติมโดยใช้ "เทคนิค ความผิดของใคร" กลุ่มตัวอย่างที่ให้เป็นเด็กอายุ 6 ปี ผู้วิจัยจะเสนอข่าวสาร 3 ประเภทคือข่าวสารที่ให้ข้อมูลเพียงพอ ข่าวสารคลุมเครือ และข่าวสารไม่สอดคล้องกัน ผลการศึกษาพบว่าเด็กจะกล่าวว่าเป็นความผิดของผู้ฟัง เมื่อผู้ฟังเลือกสิ่งอ้างอิงไม่ถูกต้องจากข่าวสารคลุมเครือ แต่เด็กจะกล่าวว่าเป็นความผิดของ

ผู้พูดเมื่อข่าวสารไม่สอดคล้องกัน ซึ่งแสดงว่าเด็กอายุ 6 ปี เริ่มมีความสามารถในการประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ทำให้ข้อมูลไม่เพียงพอ เมื่อข่าวสารนั้นอยู่ในเงื่อนไขที่แสดงถึงความไม่สอดคล้องกันอย่างชัดเจน

เลมเพอสและเอลรอด (Lempers, J.D., Elrod, M.M. 1983: 509-515) ทำการศึกษาทักษะที่แตกต่างกันของการสื่อสารเชิงอ้างอิงในด้านการประเมินคุณภาพของข่าวสารที่มีข้อมูลไม่เพียงพอ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กเล็ก (อายุเฉลี่ย 4.2 ปี) และเด็กอนุบาล (อายุเฉลี่ย 5.9 ปี) จำนวนกลุ่มละ 12 คน ทำหน้าที่เป็นผู้ฟังและประเมินคุณภาพข่าวสารที่มีข้อมูลไม่เพียงพอ 4 ชนิดดังนี้คือ (หนึ่ง) ข่าวสารที่มีข้อมูลคลุมเครือ สอง) ข่าวสารที่มีข้อมูลไม่สมบูรณ์ซึ่งข่าวสารนั้นจะกล่าวถึงสิ่งที่ไม่อยู่ในลำดับการอ้างอิง สาม) ข่าวสารที่มีข้อมูลประกอบด้วยคำศัพท์ที่ผู้ฟังไม่เข้าใจ และสี่) ข่าวสารที่ผู้พูดละเว้นข้อความที่มีความหมาย ผลที่ได้จากการศึกษาพบว่าเด็กที่มีอายุน้อยกว่าจะประเมินคุณภาพของข่าวสารที่มีข้อมูลไม่เพียงพอทั้งสี่เงื่อนไขได้ดีกว่าเด็กที่มีอายุน้อยกว่า และเด็กทั้งสองกลุ่มจะประเมินคุณภาพข่าวสารของผู้พูดในข่าวสารคลุมเครือ และข่าวสารไม่สมบูรณ์ได้ถูกต้องมากกว่าข่าวสารที่มีคำศัพท์ที่ผู้ฟังไม่เข้าใจและข่าวสารที่ผู้พูดละเว้นข้อความที่มีความหมายไว้ นอกจากนี้ผลการศึกษายังบ่งชี้ว่าทักษะในการประเมินคุณภาพของข่าวสารของผู้ฟังที่เป็นเด็กเล็กนั้นขึ้นอยู่กับสาเหตุต่าง ๆ ของความไม่พอเพียงในบริบทของการสื่อสารเชิงอ้างอิงด้วย

ซิงเกอร์และฟลาวเวล (Joyce B Singer and John H. Flavell 1987: 1211-1215) ได้ทำการศึกษาการประเมินคุณภาพข่าวสารที่มีลักษณะคลุมเครือโดยมีเงื่อนไขที่แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นเด็กอนุบาล (อายุเฉลี่ย 4.6 ปี) และชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (อายุเฉลี่ย 6.4 ปี) จำนวนกลุ่มละ 28 คน ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยให้เด็กสังเกตการตอบสนองของผู้ฟังในเงื่อนไข 3 ประการ คือ เงื่อนไขที่หนึ่ง ผู้ฟังจะได้รับข่าวสารที่มีข้อมูลชัดเจนและผู้ฟังทำตามได้อย่างถูกต้อง เงื่อนไขที่สอง ผู้ฟังจะได้รับข่าวสารคลุมเครือ โดยผู้ฟังจะถามว่าผู้พูดหมายถึงสิ่งนี้หรืออีกสิ่งหนึ่ง จากนั้นผู้ฟังไม่ทำตามเพราะไม่ทราบว่าผู้พูดหมายถึงสิ่งใด และเงื่อนไขสุดท้าย ผู้ฟังจะได้รับข่าวสารคลุมเครือ โดยผู้ฟังจะถามผู้พูดว่าหมายถึงสิ่งนี้หรืออีกสิ่งหนึ่งแต่ผู้ฟังคิดว่าหมายถึงสิ่งนี้ จากนั้นผู้ฟังเลือกสิ่งอ้างอิงนั้นในแต่ละเงื่อนไข ผู้วิจัยจะขอให้เด็กประเมินคุณภาพของข่าวสารของผู้พูดว่าเป็นข่าวสารที่มีความชัดเจนในการบอกให้ผู้ฟังเลือกหยิบสิ่งของที่ผู้พูดต้องการหรือไม่ ผลจากการศึกษาพบว่าเด็กอายุ 6 ปี สามารถจำแนกความแตกต่างระหว่างข่าวสารที่ทำให้ข้อมูลชัดเจนและ

ข่าวสารคลุมเครือที่มีต่อความรู้ของผู้ฟังในการตอบสนองต่อข่าวสารคลุมเครือได้ดีกว่าเด็กที่มีอายุน้อยกว่า นอกจากนี้เด็กเล็กยังประเมินคุณภาพข่าวสารของผู้พูดว่ามีความชัดเจนหรือไม่ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของผู้ฟังมากกว่าความรู้ของผู้ฟังที่มีต่อข่าวสารคลุมเครือนั้น นั่นคือเด็กเล็กได้ประเมินว่าข่าวสารคลุมเครือในเงื่อนไขที่ผู้ฟังเลือกหยิบสิ่งของมีความชัดเจนมากกว่าในเงื่อนไขที่ผู้ฟังไม่ได้เลือกหยิบสิ่งของ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าถึงแม้ว่าเด็กเล็กจะทราบข่าวสารคลุมเครือนั้นเป็นข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอแต่เด็กเล็กยังตัดสินคุณภาพของข่าวสารโดยคำนึงถึงพฤติกรรมของผู้ฟังอีกด้วย

นอกจากนี้ยังมีการศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการของการสื่อสารเชิงอ้างอิงที่ศึกษาเกี่ยวกับทักษะฝ่ายผู้ฟังในหลาย ๆ ด้าน คอสกรอฟและแพตเตอร์สัน (Cosgrove and Patterson 1977: 557-564) ได้ทำการศึกษาทักษะฝ่ายผู้ฟังและผลของการฝึกที่มีต่อประสิทธิภาพในการฟังโดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กอายุ 4 6 8 และ 10 ปี ตามลำดับ ในแต่ละกลุ่มอายุจะมีจำนวนกลุ่มละ 24 คน ผู้วิจัยจะให้กลุ่มตัวอย่างทำหน้าที่เป็นผู้ฟังและให้ผู้พูดซึ่งเป็นผู้ใหญ่ให้ข่าวสารที่มีลักษณะแตกต่างกัน 3 ประเภทคือข่าวสารที่ให้ข้อมูล (Informative) ข่าวสารที่ให้ข้อมูลเพียงบางส่วน (Partially informative) และข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูล (Uninformative) และหลังจากนั้นให้ผู้ฟังตั้งคำถามเพื่อขอข้อมูลเพิ่มเติมได้โดยผู้วิจัยจะตอบคำถามตามความเป็นจริง การวัดผลจะประเมินจากการที่เด็กถามคำถามเพื่อขอข้อมูลเพิ่มเติมขึ้นและจำนวนของการเลือกสิ่งอ้างอิงได้ถูกต้องจากผู้ฟังแต่ละคน ผู้วิจัยจะแบ่งเด็กทุก ๆ กลุ่มในแต่ละระดับอายุออกเป็น 2 กลุ่ม จำนวนกลุ่มละ 12 คน โดยให้กลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุมและอีกกลุ่มหนึ่งจะได้รับแผนการฝึกสำหรับการฟังอย่างมีประสิทธิภาพพบว่าแผนการฝึกจะมีผลทำให้ผู้ฟัง เข้าใจและเลือกสิ่งอ้างอิงที่ถูกต้องได้ง่ายขึ้นยกเว้นในกลุ่มเด็กอายุ 4 ปี นอกจากนี้ยังพบว่ามีความสำคัญทางสถิติในการพัฒนาทักษะฝ่ายผู้ฟังโดยที่เด็กอายุมากกว่าจะถามคำถามและเลือกสิ่งอ้างอิงได้ถูกต้องมากกว่าเด็กที่มีอายุน้อยกว่า นั่นคือเด็กอายุ 10 ปี จะขอข่าวสารเพื่อความชัดเจนเมื่อได้รับข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลอย่างเพียงพอมากกว่าเด็กที่มีอายุน้อยกว่า จึงเป็นผลให้สามารถเลือกสิ่งอ้างอิงได้ถูกต้องมากกว่าด้วย ส่วนเด็กในกลุ่มอายุ 4 6 และ 8 ปี ไม่พบว่ามีผลแตกต่างกันในการขอข่าวสารเพิ่มเติม

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าเด็กที่มีอายุมากกว่า 8 ปี จะมีความเข้าใจและเลือกคำถามเพื่อความชัดเจนของข่าวสารเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ไอรอนสมิท และไวท์เฮอร์ส (Ironsmith and

Whitehurst 1978: 348-352) ได้ศึกษาพัฒนาการทักษะผ่านผู้ฟัง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบความสามารถของผู้ฟังที่จะตอบสนองได้อย่างถูกต้องเหมาะสมเมื่อได้รับข่าวสารคลุมเครือและชนิดของการให้ข้อมูลย้อนกลับเมื่อผู้ฟังทราบว่าข่าวสารของผู้พูดเป็นข่าวสารที่คลุมเครือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นเด็กอนุบาล (อายุเฉลี่ย 5.6 ปี) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (อายุเฉลี่ย 7.9 ปี) ปีที่ 4 (อายุเฉลี่ย 9.7 ปี) และปีที่ 6 (อายุเฉลี่ย 11.8 ปี) ตามลำดับ จำนวนกลุ่มละ 16 คน ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยให้กลุ่มตัวอย่างฟังข่าวสารที่คลุมเครือ และไม่คลุมเครือ เพื่อเลือกสิ่งอ้างอิงถึงสิ่งหนึ่งจากผู้ใหญ่และถ้าเด็กไม่เข้าใจ เด็กจะสามารถถามคำถามได้ถ้าเด็กต้องการข้อมูลเพิ่มเติม ผลการทดลองพบว่าเด็กอนุบาลจะตอบสนองเหมือนกันทั้งข่าวสารที่ให้ข้อมูลเพียงพอและข่าวสารคลุมเครือต่อการเลือกสิ่งอ้างอิง แต่เมื่อข่าวสารนั้นเป็นข่าวสารที่คลุมเครือเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 4 และ 6 จะมีการตอบสนองได้อย่างถูกต้องเหมาะสมมากกว่าเด็กเล็กโดยที่เด็กในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จะถามคำถามเพื่อขอข้อมูลเพิ่มเติมขึ้นน้อยกว่าเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 6 นอกจากนี้ยังมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่แสดงว่าเด็กหญิงให้ข้อมูลย้อนกลับเมื่อได้รับข่าวสารคลุมเครือมากกว่าเด็กชายอีกด้วย

ซูซาน โซเนนไชน์ (Susan Sonnenschein 1984: 287-292) ศึกษาวิจัยถึงการให้ข้อมูลย้อนกลับจากผู้ฟังที่มีผลต่อทักษะการสื่อสารเชิงอ้างอิงของเด็ก โดยต้องการจะศึกษาว่าผู้ฟังจะให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างไรจึงจะทำให้เด็กเลิกใส่ใจต่อคุณภาพของข่าวสาร การศึกษาใช้ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กอนุบาล (อายุเฉลี่ย 5.8 ปี) จำนวน 84 คน ผู้วิจัยจะให้เด็กเป็นผู้สังเกตการสื่อสารระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง โดยผู้พูดจะให้ข่าวสารที่มีทั้งข่าวสารที่ให้ข้อมูลเพียงพอและข่าวสารคลุมเครือ เพื่อให้ผู้ฟังเลือกสิ่งที่ต้องการอ้างอิง และเมื่อผู้ฟังได้รับข่าวสารจากผู้พูด ผู้ฟังจะมีการตอบสนองแตกต่างกัน 5 เงื่อนไขดังนี้คือ เงื่อนไขที่หนึ่งผู้ฟังจะเลือกสิ่งอ้างอิงได้ถูกต้อง เงื่อนไขที่สองผู้พูดจะให้ข่าวสารคลุมเครือและผู้ฟังเลือกสิ่งอ้างอิงไม่ถูกต้อง เงื่อนไขที่สามผู้ฟังจะเลือกสิ่งอ้างอิงที่ไม่ใช่สิ่งที่ผู้พูดบรรยายถึงในข่าวสารของผู้พูด ทั้งสามเงื่อนไขผู้วิจัยจะบอกให้เด็กทราบว่าผู้ฟังเลือกสิ่งอ้างอิงได้ถูกต้องหรือไม่ และผู้พูดบอกผู้ฟังให้ยับยั้งของได้ถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ สำหรับ เงื่อนไขที่สี่ ผู้ฟังจะเลือกสิ่งอ้างอิงที่ไม่ใช่สิ่งที่ผู้พูดบรรยายถึง เหมือนกับเงื่อนไขที่สามแต่แตกต่างกันตรงที่ผู้วิจัยจะบอกเฉพาะว่า ผู้พูดบอกให้ผู้ฟังยับยั้งของได้ถูกต้องหรือไม่เท่านั้น แต่ไม่บอกว่าผู้ฟังเลือกสิ่งอ้างอิงถูกหรือไม่ และเงื่อนไขที่ห้า ผู้พูดจะให้ข่าวสารคลุมเครือและผู้ฟังจะไม่เลือกสิ่งอ้างอิงแต่จะตั้งคำถามเพื่อขอข้อมูลเพิ่มเติมขึ้นเพื่อความชัดเจนในการเลือก จากนั้นผู้วิจัยจะ

ถามเด็กว่าผู้พูดได้บอกให้ผู้ฟังหยิบของใดถูกต้อง เหมาะสมหรือไม่ ผลที่ได้จากการศึกษาพบว่าเด็กเล็กจะเรียนรู้ที่จะประเมินคุณภาพของข่าวสารโดยผ่านการสังเกตจากการกระทำที่ผิดพลาดของผู้ฟัง เมื่อได้รับข่าวสารคลุมเครือซึ่งสรุปได้ว่า การประเมินคุณภาพของข่าวสารได้รับอิทธิพลจากพฤติกรรมของผู้ฟังด้วยสำหรับเด็กเล็ก และมีเพียงการให้ข้อมูลย้อนกลับของผู้ฟังในเงื่อนไขที่ห้าที่ผู้ฟังถามคำถามเพื่อขอข้อมูลเพิ่มเติม เมื่อได้รับข่าวสารคลุมเครือจากผู้ฟัง เท่านั้นที่สามารถปรับปรุงทักษะการพูดและการฟังของเด็กเล็กให้ดีขึ้น

นอกจากนี้การศึกษาเกี่ยวกับทักษะฝ่ายผู้ฟังยังมุ่งไปที่บริษัทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารว่าจะมีผลต่อการสื่อสารเชิงอ้างอิงหรือไม่ โดยเอคเคอร์แมน (Ackerman 1983:111-127) ได้ทำการศึกษาถึงอิทธิพลของผู้พูดที่มีผลต่อการตัดสินใจของบทความ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (อายุ 6 ปี) เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (อายุ 8 ปี) และนักศึกษาระดับวิทยาลัย จำนวนระดับชั้นละ 24 คน ดำเนินการศึกษาโดยให้กลุ่มตัวอย่างอ่านบทความสั้น ๆ ที่มีสถานการณ์ขัดแย้งกันทั้งแหล่งที่เป็นบริษัทและผู้พูด ซึ่งในแต่ละสถานการณ์จะประกอบด้วย

1. แหล่งที่เป็นบริษัท มี 2 เงื่อนไขคือ เงื่อนไขที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ที่น่าเชื่อถือ เช่นในโรงพยาบาล ในสถานีตำรวจ เป็นต้น และ เงื่อนไขที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ที่น่าเชื่อถือน้อยกว่า เช่นในชั้นเรียน เป็นต้น
2. ผู้พูด แบ่งออกเป็นผู้พูดที่เป็นผู้ใหญ่ และผู้พูดที่เป็นเด็ก ผู้วิจัยจะให้กลุ่มตัวอย่างอ่านบทความที่มีความขัดแย้งกันเกี่ยวกับผู้พูด (ซึ่งมีทั้งผู้พูดที่เป็นผู้ใหญ่ และผู้พูดที่เป็นเด็ก) และเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ที่ต่างกัน (คือสถานการณ์ที่น่าเชื่อถือ และสถานการณ์ที่น่าไม่เชื่อถือน้อยกว่า) ต่อจากนั้นกลุ่มตัวอย่างจะประเมินว่าบทความของผู้พูดนั้นมีความสอดคล้องกันหรือไม่ และตัดสินใจว่าแหล่งที่เป็นบริษัท หรือผู้พูดมีความน่าเชื่อถือมากที่สุด ผลที่ได้แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาระดับวิทยาลัยจะประเมินความสอดคล้องของข้อมูลโดยอาศัยแหล่งที่เป็นบริษัทเพียงอย่างเดียว นั่นคือ ผู้ใหญ่สามารถประเมินความพอเพียงของข้อมูลที่ไม่สอดคล้องกันจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และตัดสินใจได้ว่าข้อมูลที่ได้รับนั้นมีความน่าเชื่อถือหรือไม่โดยไม่คำนึงถึงวัยของผู้พูด ในขณะที่เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จะประเมินความสอดคล้องของข้อมูลตามวัยของผู้พูดด้วย โดยที่เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จะประเมินว่าบทความที่ไม่สอดคล้องกันของผู้พูดที่เป็นผู้ใหญ่ น่าเชื่อถือมากกว่าเมื่อผู้พูดเป็นเด็ก ส่วนเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จะประเมินความสอดคล้องกันของบทความโดยอาศัยทั้ง 2 ปัจจัย โดยที่

เด็กจะประเมินถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน และถ้าข้อมูลนั้นมีความขัดแย้งกันและไม่น่าเชื่อถือ เด็กจะประเมินว่าในสถานการณ์นั้นผู้พูดที่เป็นผู้ใหญ่จะให้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือมากกว่าผู้พูดที่เป็นเด็ก

ซูซาน โซเนนไชน์ (Susan Sonnenschein 1984: 929-935) ได้ศึกษาคุณภาพของข่าวสาร 2 ชนิด คือ ข่าวสารที่ให้ข้อมูลมากเกินไป (Redundant Message) และข่าวสารที่ให้ข้อมูลแตกต่างกัน (Contrastive Message) โดยมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาทักษะผู้ฟังในด้านเกี่ยวกับการรับรู้ความมั่นใจของผู้พูด สถานการณ์ที่เกิดขึ้น รวมทั้งวัยของผู้พูดที่แตกต่างกันที่มีต่อข่าวสาร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (อายุเฉลี่ย 6 ปี 10 เดือน) และเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (อายุเฉลี่ย 9 ปี 9 เดือน) จำนวนกลุ่มละ 42 คน ซึ่งแต่ละคนจะได้รับการทดสอบเป็นรายบุคคลโดยมีเงื่อนไข 3 ประการคือ ประการที่หนึ่ง ผู้พูดมีอายุต่างกันคือ ผู้พูดที่เป็นผู้ใหญ่ และผู้พูดที่เป็นเด็ก ประการที่สอง ความมั่นใจของผู้พูด ประกอบด้วย ก) ผู้พูดมั่นใจว่าข่าวสารถูกต้อง ข) ผู้พูดไม่มั่นใจว่าข่าวสารถูกต้อง ค) ผู้พูดไม่ได้บ่งชี้สิ่งใด เงื่อนไขประการสุดท้ายได้แก่ สถานการณ์ที่ต่างกัน คือ สถานการณ์ที่ง่ายและสถานการณ์ที่ยาก ดำเนินการทดลองโดยเด็กแต่ละคนจะได้รับฟังเรื่องราวสั้น ๆ ประมาณ 6 ถึง 8 ประโยค จำนวน 20 เรื่อง ดังนี้คือ สิบเรื่องจะเสนอโดยผู้พูดที่เป็นผู้ใหญ่ ซึ่งในสิบเรื่องนี้ประกอบด้วยสถานการณ์ที่ง่าย 5 เรื่อง และสถานการณ์ที่ยาก 5 เรื่อง อีกสิบเรื่องจะเสนอโดยผู้พูดที่เป็นเด็ก และประกอบด้วยสถานการณ์ที่ง่าย 5 เรื่อง และสถานการณ์ที่ยาก 5 เรื่อง เช่นเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างจะแบ่งเป็น 3 กลุ่มโดยที่กลุ่มที่หนึ่งจะได้รับเงื่อนไข ก. กลุ่มที่สองจะได้รับเงื่อนไข ข. และกลุ่มที่สาม จะได้รับเงื่อนไข ค. ผลการศึกษาพบว่า ข่าวสารที่ให้ข้อมูลมากเกินไปจะมีประสิทธิภาพมากกว่าข่าวสารที่ให้ข้อมูลแตกต่างกัน เมื่อลำดับการเสนอของข่าวสารมีความซับซ้อนมากขึ้นเนื่องจากข่าวสารที่ให้ข้อมูลมากเกินไปมีข้อมูลที่มากกว่าจึงทำให้ง่ายขึ้นสำหรับผู้ฟัง สำหรับข่าวสารที่ให้ข้อมูลแตกต่างกันนั้นพบว่า เด็กจะตัดสินว่าเป็นข่าวสารของผู้พูดที่เป็นเด็กมากกว่า เมื่อผู้พูดเป็นผู้ใหญ่ และเมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่ง่ายมากกว่าในสถานการณ์ที่ยาก นอกจากนั้นพบว่าในด้านการรับรู้ความมั่นใจของผู้พูดนั้นมีความแตกต่างกันระหว่างเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 4 เฉพาะในเงื่อนไข ค. ที่ผู้พูดไม่ได้บ่งชี้สิ่งใด โดยเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จะตัดสินว่าข่าวสารที่ให้ข้อมูลแตกต่างกันนั้นเป็นข่าวสารจากผู้พูดที่เป็นเด็กมากกว่าผู้พูดที่เป็นผู้ใหญ่ และเมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่ง่ายมากกว่าสถานการณ์ที่ยาก เมื่อผู้พูดเป็นเด็ก ในขณะที่เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไม่พบความแตกต่างกันระหว่างวัยของผู้พูด ความมั่นใจของผู้พูด และสถานการณ์

ต่อมา ซูซาน โซเนนไชน์ (Susan Sonnenschein 1986: 549-552) ได้ศึกษาพัฒนาการการสื่อสารเชิงอ้างอิงในด้านเกี่ยวกับความคุ้นเคยระหว่างผู้ฟังกับผู้พูดว่าจะมีผลต่อการให้ข่าวสารของผู้พูดอย่างไร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (อายุเฉลี่ย 6.9 ปี) และที่ 4 (อายุเฉลี่ย 9.10 ปี) จำนวนกลุ่มละ 20 คน โดยทำการทดสอบเป็นรายบุคคลใน 2 เงื่อนไขคือ เงื่อนไขที่หนึ่ง เป็นเงื่อนไขที่ผู้ฟังคุ้นเคยกับผู้พูดมาก่อน ซึ่งผู้วิจัยจะสร้างสถานการณ์โดยให้เด็กสมมติว่ากำลังเล่นกับเพื่อนที่สนิทที่สุดในห้องรับประทานอาหารที่บ้านและเด็กจะขอให้เพื่อนไปหยิบของเล่นในห้องนอนเพื่อนำมาที่ห้องรับประทานอาหาร ส่วนในเงื่อนไขที่สอง เป็นเงื่อนไขที่ผู้ฟังไม่คุ้นเคยกับผู้พูดมาก่อน ซึ่งสถานการณ์เหมือนในเงื่อนไขที่หนึ่งแต่เด็กจะสมมติว่ากำลังเล่นกับเพื่อนบ้านที่ย้ายมาอยู่ใหม่และไม่เคยมาที่บ้านมาก่อน จากการศึกษาพบว่าทั้งเด็กประถมศึกษาปีที่ 1 และที่ 4 จะให้ข่าวสารที่มีข้อมูลมากกว่าเมื่อผู้ฟังเป็นคนที่ไม่คุ้นเคยหรือไม่มีประสบการณ์ร่วมกันมาก่อน นอกจากนี้เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ยังให้ข่าวสารที่มีข้อมูลบอกลักษณะที่แตกต่างกันของสิ่งอ้างอิงถึงออกจากสิ่งที่ไม่ต้องการอ้างอิงถึงอย่างชัดเจนไว้ในข่าวสารของเขาด้วย ในขณะที่เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ไม่สามารถบอกลักษณะที่แตกต่างกัน เพื่อให้ผู้ฟังสามารถทำความเข้าใจสิ่งที่ผู้พูดบอกให้ถูกต้องได้

นอกจากการศึกษาเกี่ยวกับความคุ้นเคยของผู้ฟังกับผู้พูดที่มีผลต่อการสื่อสารเชิงอ้างอิงแล้วซูซาน โซเนนไชน์ (Susan Sonnenschein 1986: 164-168) ยังได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลเพียงพอโดยต้องการทราบว่าอายุของผู้พูดจะมีผลอย่างไรต่อการประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลเพียงพอใน 3 ประเภทคือ ข่าวสารคลุมเครือ (Ambiguous message) ข่าวสารไม่สมบูรณ์ (Incomplete message) และข่าวสารไม่สอดคล้องกัน (Inconsistent message) และบทบาทของผู้พูดที่มีอายุแตกต่างกันจะมีผลต่อการประเมินคุณภาพของข่าวสารอย่างไรโดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 การทดลองดังนี้คือ

การทดลองที่หนึ่ง กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (อายุเฉลี่ย 6.4 ปี) และที่ 4 (อายุเฉลี่ย 9.7 ปี) จำนวนกลุ่มละ 22 คน โดยให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ฟังและประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลอย่างเพียงพอ 3 ประเภทข้างต้น ว่าข่าวสารแต่ละประเภทนั้นเป็นข่าวสารที่ให้ข้อมูลเพียงพอหรือไม่ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโดยให้เด็กได้รับข่าวสารทั้ง 3

ประเภท และปฏิบัติตามผู้พูดที่มีอายุแตกต่างกันคือผู้พูดเป็นผู้ใหญ่และผู้พูดเป็นเพื่อน (เด็กที่มีอายุรุ่นราวคราวเดียวกัน) และเมื่อเด็กทำเสร็จแล้วผู้วิจัยจะถามเด็กว่าผู้พูด (ผู้ใหญ่หรือเพื่อน) ได้บอกให้หยิบสิ่งของถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ การวัดประเมินผลจากการที่เด็กตอบได้ถูกต้องว่าข่าวสารของผู้พูด (ผู้ใหญ่หรือเพื่อน) ไม่ถูกต้องเหมาะสมเนื่องจากไม่ได้ให้ข้อมูลอย่างเพียงพอต่อความเข้าใจของผู้ฟัง ผลจากการศึกษาพบว่าการประเมินคุณภาพของข่าวสารมีความสัมพันธ์กับอายุของผู้ฟัง วัยของผู้พูด และชนิดของข่าวสาร โดยที่เด็กที่มีอายุมากกว่าจะสนใจคุณภาพของข่าวสารมากกว่าวัยของผู้พูด และเด็กที่มีอายุมากกว่ายังสามารถประเมินคุณภาพของข่าวสารที่มีลักษณะคลุมเครือ และไม่สมบูรณ์ได้ถูกต้องมากกว่าข่าวสารที่มีลักษณะไม่สอดคล้องกัน สำหรับเด็กเล็กพบว่าทั้งวัยของผู้พูด และชนิดของข่าวสารมีผลต่อการประเมินคุณภาพของข่าวสารโดยที่เด็กเล็กจะประเมินคุณภาพของข่าวสารจากผู้พูดที่เป็นผู้ใหญ่ได้ถูกต้องน้อยกว่าเมื่อผู้พูดเป็นเพื่อน (เด็กที่มีอายุรุ่นราวคราวเดียวกัน) และเด็กเล็กจะประเมินคุณภาพของข่าวสารที่มีลักษณะไม่สมบูรณ์ได้ถูกต้องมากกว่าข่าวสารที่มีลักษณะคลุมเครือและไม่สอดคล้องกัน

สำหรับการทดลองที่สอง ได้ทำต่อมาจากผลการทดลองที่หนึ่งซึ่งชี้ว่าวัยของผู้พูดเป็นตัวชี้แนะทางบริบทที่สำคัญสำหรับเด็กเล็ก เนื่องจากเด็กเล็กประเมินคุณภาพของข่าวสารแตกต่างกันขึ้นกับวัยของผู้พูดด้วย โดยผู้วิจัยจะดำเนินการทดลองเหมือนกับการทดลองที่หนึ่งแต่ผู้วิจัยจะสร้างสถานการณ์เพิ่มเติมว่าผู้พูดที่เป็นเพื่อน (เด็กที่มีอายุรุ่นราวคราวเดียวกัน) นั้นเป็นบุคคลที่ฉลาดมากเท่ากับผู้ใหญ่คนหนึ่ง ส่วนผู้พูดที่เป็นผู้ใหญ่จริง ๆ แล้วไม่ได้เป็นบุคคลที่ฉลาดกว่าเด็กเลย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 22 คน ผลที่ได้จากการศึกษานี้สนับสนุนสมมติฐานที่ว่าเด็กเล็กจะประเมินคุณภาพของข่าวสารจากผู้พูดที่เป็นผู้ใหญ่และผู้พูดที่เป็นเพื่อนแตกต่างกันเมื่อเด็กคิดว่าผู้พูดมีความแตกต่างกันในด้านสติปัญญาด้วย นั่นคือเด็กเล็กจะประเมินคุณภาพของข่าวสารได้ถูกต้องเมื่อเด็กคิดว่าผู้พูดเป็นผู้ใหญ่ที่ไม่ฉลาดมากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับผู้พูดเป็นผู้ใหญ่จากการทดลองที่หนึ่ง และยังประเมินคุณภาพของข่าวสารได้ถูกต้องเมื่อคิดว่าผู้พูดที่เป็นเพื่อนนั้นฉลาดมากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับผู้พูดที่เป็นเพื่อนจากการทดลองที่หนึ่งด้วย ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการที่เด็กเล็กประเมินคุณภาพของข่าวสารขึ้นกับวัยของผู้พูดนั้นเนื่องจากเด็กคิดว่าผู้พูดที่เป็นเพื่อน (เด็กที่มีอายุรุ่นราวคราวเดียวกัน) นั้นเป็นคนที่ไม่มีความสามารถมากกว่าตัวเด็กเอง ฉะนั้นจึงสามารถหาผิดพลาดได้ในขณะที่เด็กคิดว่าผู้ใหญ่เป็นคนที่มีความสามารถมากกว่าตัวเด็กเอง

ดังนั้นผู้ใหญ่จึงควรจะให้ข่าวสารที่ถูกต้องแล้วจึงประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลอย่างเพียงพอจากผู้พูดที่เป็นผู้ใหญ่ได้ถูกต้องน้อยกว่าเมื่อผู้พูดเป็นเพื่อน

จากงานวิจัยที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่างานวิจัยหลาย ๆ ชิ้นพบว่าความสามารถในการประเมินคุณภาพของข่าวสารนั้นจะเพิ่มขึ้นเมื่อเด็กมีอายุเพิ่มขึ้น โดยศึกษาทั้งข่าวสารที่ให้ข้อมูลเพียงพอ (Informative Message) และข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอ (Uninformative Message) นอกจากนี้ยังได้ศึกษาถึงเกณฑ์ต่าง ๆ ที่มีผลต่อการประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลเพียงพอ รวมทั้งทักษะฝ่ายผู้ฟังในหลาย ๆ ด้าน ดังนั้นผู้วิจัยจึงคาดว่าทักษะฝ่ายผู้ฟังในการประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลเพียงพอนั้นจะเพิ่มขึ้นตามลำดับอายุ นอกจากนี้เกี่ยวกับบริบทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การสื่อสารเชิงอ้างอิงนั้นพบว่าอายุของผู้พูดนั้นจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจว่า การสื่อสารนั้นมีข้อมูลเพียงพอต่อความเข้าใจของผู้ฟังหรือไม่ด้วย โดยเฉพาะในเด็กเล็ก ดังนั้นในการตั้งสมมติฐานสำหรับงานวิจัยนี้จึงอาศัยข้อมูลสนับสนุนจากงานวิจัยและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงพัฒนาการของความสามารถในการประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลอย่างเพียงพอในเด็กอายุ 5 ถึง 10 ปี
2. เพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของผู้พูดที่มีวัยต่างกันที่มีต่อความสามารถในการประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลอย่างเพียงพอในเด็กอายุ 5 ถึง 10 ปี

สมมติฐานในการวิจัย

1. เด็กที่มีอายุมากกว่าจะมีความสามารถในการประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลอย่างเพียงพอได้ถูกต้องมากกว่าเด็กที่มีอายุน้อยกว่า
2. วัยของผู้พูดที่ต่างกันมีผลแตกต่างกันต่อความสามารถในการประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลอย่างเพียงพอของเด็กแต่ละระดับอายุ โดยที่เด็กจะมีความสามารถในการ

ประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลอย่างเพียงพอได้ถูกต้อง เมื่อผู้พูดเป็นเด็กมากกว่าเมื่อผู้พูดเป็นผู้ใหญ่

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้พูด (speaker) หมายถึง บุคคลที่มีบทบาทในการพูดเพื่อให้ข่าวสารแก่ผู้ฟังในการสื่อสารระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง
2. ผู้ฟัง (listener) หมายถึง บุคคลที่มีบทบาทในการฟังเมื่อได้รับข่าวสารจากผู้พูดในการสื่อสารระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง
3. วัยของผู้พูด หมายถึง อายุของผู้พูด แบ่งออกเป็นผู้พูดที่เป็นผู้ใหญ่ (adult) และผู้พูดที่เป็นเด็ก (Child)
4. ข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลอย่างพอเพียง (uninformative message) หมายถึง ข่าวสารที่ผู้พูดไม่ได้ให้ข้อมูลสำหรับสิ่งที่กล่าวถึงหรือสิ่งที่ต้องการอ้างอิงถึง (referents) มากเพียงพอต่อความเข้าใจของผู้ฟัง แบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ
 - 4.1 ข่าวสารที่มีลักษณะคลุมเครือ (ambiguous message) หมายถึง ข่าวสารที่ผู้พูดให้ข้อมูลไม่ชัดเจนแก่ผู้ฟัง ซึ่งอาจจะแปลความหมายได้หลายอย่าง เช่น ผู้พูดกล่าวถึงสิ่งของสิ่งหนึ่งที่มีสีขาวเหมือนกันว่า "หยิบอันสีขาวขึ้นมา" ผู้ฟังจะไม่ทราบว่าสีขาวที่ผู้พูดหมายถึงนั้นควรจะเป็นสิ่งไหน ถ้าสิ่งของที่วางอยู่นั้นเป็นสีขาวทั้งสองสิ่งเหมือนกัน เป็นต้น
 - 4.2 ข่าวสารไม่สมบูรณ์ (incomplete message) หมายถึง ข่าวสารที่ผู้พูดให้ข้อมูลไม่ครบถ้วนสำหรับสิ่งที่กล่าวถึง หรือสิ่งที่ต้องการอ้างอิงถึงแก่ผู้ฟัง เช่น การต่อสิ่งของจำนวน 4 ชิ้น ผู้พูดได้บอกให้ผู้ฟังต่อสิ่งของเพียง 3 ชิ้น ในขณะที่ผู้พูดนำสิ่งของมาต่อกัน 4 ชิ้น เป็นต้น
 - 4.3 ข่าวสารไม่สอดคล้องกัน (inconsistent message) หมายถึง ข่าวสารที่ผู้พูดให้ข้อมูลที่ขัดแย้งกัน หรือขัดแย้งกันกับประสบการณ์ในอดีตหรือข้อมูลเดิมที่ผู้ฟังได้รับ เช่น ผู้ฟังมีข้อมูลเดิมว่า จะต้องต่อสิ่งของ 4 สิ่ง ให้เป็นเส้นตรงตามคำบอกของผู้พูด แต่เมื่อได้รับข้อมูลจากผู้พูดจริง ๆ กลับเป็นการต่อสิ่งของที่ไม่เป็นเส้นตรงตามที่ได้รับข้อมูลเดิม เป็นต้น
5. ความสามารถในการประเมินข่าวสาร หมายถึง ความสามารถของผู้ฟังที่จะสื่อสารโดยเข้าใจความหมาย และรับรู้ข้อมูลที่มีอยู่ในข่าวสารของผู้พูดได้อย่างถูกต้อง และสามารถทราบได้ว่าข่าวสารที่ได้รับนั้นเป็นข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอสำหรับความเข้าใจของผู้ฟังหรือไม่ด้วย

6. ระดับอายุ 6 ปี หมายถึง กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 4 ปี 6 เดือน ถึง 6 ปี 5 เดือน (ค่ามัธยฐาน (MEDIAN) = 5 ปี 8 เดือน)
7. ระดับอายุ 8 ปี หมายถึง กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 6 ปี 6 เดือน ถึง 8 ปี 5 เดือน (ค่ามัธยฐาน (MEDIAN) = 7 ปี 10 เดือน)
8. ระดับอายุ 10 ปี หมายถึง กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 8 ปี 6 เดือน ถึง 10 ปี 5 เดือน (ค่ามัธยฐาน (MEDIAN) = 9 ปี 8 เดือน)

ขอบเขตของการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ลักษณะคือ

1. ตัวแปรอิสระ (independent variable)
 - 1.1 ระดับอายุของผู้ฟัง แบ่งออกเป็นเด็กอายุ 6 8 และ 10 ปี
 - 1.2 วิทยุผู้พูด แบ่งออกเป็น ผู้พูดที่เป็นผู้ใหญ่ และผู้พูดที่เป็นเด็ก
2. ตัวแปรตาม (dependent variable)
 - 2.1 คะแนนที่ได้จากการประเมินข่าวสารประเภทข่าวสารคลุมเครือได้ถูกต้อง
 - 2.2 คะแนนที่ได้จากการประเมินข่าวสารประเภทข่าวสารไม่สมบูรณ์ได้ถูกต้อง
 - 2.3 คะแนนที่ได้จากการประเมินข่าวสารประเภทข่าวสารไม่สอดคล้องกัน

ถูกต้อง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- ก. รูปทรงเรขาคณิตที่ทำด้วยไม้ มีสีและรูปร่างแตกต่างกัน
- ข. เทปบันทึกเสียงผู้พูด
- ค. เครื่องเล่นเทปบันทึกเสียง
- ง. รูปภาพที่แสดงถึงสิ่งที่ผู้พูดทำ (performance) เมื่อให้ข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลอย่างเพียงพอประเภทข่าวสารคลุมเครือ ข่าวสารไม่สมบูรณ์ และข่าวสารไม่สอดคล้องกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ประโยชน์ทางด้านวิชาการ
ช่วยเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการการสื่อสารเชิงอ้างอิง เกี่ยวกับทักษะของ
ผู้ฟังในด้านการประเมินคุณภาพของข่าวสาร
2. ประโยชน์ทางการประยุกต์
เป็นแนวทางในการศึกษาและวิจัยต่อไป